

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

๑. หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารมาอย่างต่อเนื่อง โดยทรงมีพระราชดำริ ให้เริ่มดำเนินการ “โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน” ในโรงเรียนสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันของเด็กนักเรียน นอกจากจะทำให้มีอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการบริโภคตลอดช่วงการศึกษาสำหรับนักเรียนแล้ว นักเรียนยังได้รับความรู้ด้านการเกษตรสมัยใหม่ เกิดทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ในอนาคต รวมทั้งปัจจุบันมีสถานศึกษาในโครงการรวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๘๓ แห่ง

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ร่วมสนองพระราชดำรินำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน มีบทบาทในการสนับสนุนและถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตพืช การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การขยายพันธุ์พืช และด้านเทคนิคการเกษตร ตลอดจนกระบวนการยุวเกษตรกรในโรงเรียน มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในครัวเรือนแล้วขยายผลไปสู่ชุมชน

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ๒.๒ เพื่อให้ให้นักเรียนมีผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันไว้บริโภคเพียงพอลดปีการศึกษา
- ๒.๓ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้และทักษะทางด้านการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองและนำไปพัฒนาท้องถิ่นได้
- ๒.๔ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรสามารถนำความรู้ไปใช้ในครัวเรือนและขยายผลสู่ชุมชน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ๑.โรงเรียน ตชด.ชมรมสมาคมจีนแห่งประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติฯ ๖ รอบ(บ้านโรงเลื่อย) อำเภอละหานทราย
- ๒.โรงเรียน ตชด.บ้านทรัพย์ทรายทอง อำเภอปะคำ
- ๓.โรงเรียนวัดโคกสูง อำเภอกระสัง
- ๔.โรงเรียนวัดสระทอง อำเภอนาโพธิ์
- ๕.โรงเรียนวัดฤาษีสถิต อำเภอนาโพธิ์

๔. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ อบรมครู นักเรียน และผู้ปกครอง จำนวน ๒๔ ราย

ผู้ดำเนินการ : จังหวัด/อำเภอ ในพื้นที่ที่มีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตั้งอยู่ ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเพื่อจัดอบรมครูเกษตร และครูประกอบอาหาร จำนวน ๒ ราย นักเรียน ๕ ราย ผู้ปกครองที่มาประกอบอาหาร ๕ ราย รวม ๑๒ ราย ต่อโรงเรียน

วิธีดำเนินงาน

- ๑) ให้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการผลิตพืช และการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน การตัดแต่งและการดูแลรักษาไม้ผลต้นเดิม และการแปรรูปถนอมอาหาร จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๑ วัน
- ๒) รายงานผลในระบบ e - project และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้กรมฯ ทราบ

๔.๒ จัดทำแปลงผลิตพืชในโรงเรียน จำนวน ๕ โรงเรียน

ผู้ดำเนินการ : จังหวัด/อำเภอ

วิธีดำเนินการ : สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการของโรงเรียน

๑) โรงเรียนในสังกัด ตชด. งบประมาณโรงเรียนละ ๑๐,๐๐๐ บาท

๒) โรงเรียนในสังกัด สพฐ. กศน. อิสลาม อบต. และกรุงเทพฯ งบประมาณโรงเรียนละ ๗,๐๐๐ บาท

๓) รายงานผลในระบบ e - project และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้กรมฯ ทราบ

๔.๓ ขยายผลการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ระดับครัวเรือนของหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่

จำนวน ๒ หมู่บ้าน

ผู้ดำเนินการ : จังหวัด/อำเภอในพื้นที่ที่มีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตั้งอยู่

วิธีดำเนินงาน

๑) คัดเลือกหมู่บ้านที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนในโครงการฯ พร้อมคัดเลือกเกษตรกรที่มีความตั้งใจนำองค์ความรู้จากโรงเรียนไปปฏิบัติที่บ้าน จำนวน ๒๐ ราย/หมู่บ้าน

๒) จัดทำแผนความต้องการของเกษตรกรและสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแผนความต้องการ

๓) จังหวัดจัดส่งรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

๔) รายงานผลในระบบ e - project และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้กรมฯทราบ

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	แผนปฏิบัติงาน												
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕									
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
๑. อบรมครู นักเรียน และชุมชน			↔										
๒. จัดทำแปลงผลิตพืชในโรงเรียน					↔								
๓. ขยายผลการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ระดับครัวเรือนของหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่									↔				

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (Output)

๑) ครู นักเรียน และผู้ปกครอง จำนวน ๒๔ ราย ได้รับความรู้ด้านวิชาการ และฝึกทักษะ การผลิต และการแปรรูปถนอมอาหาร

๒) โรงเรียน จำนวน ๕ แห่ง มีผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันไว้บริโภคเพียงพอตลอดปีการศึกษา

๗.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑) ครู นักเรียน และผู้ปกครอง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในครัวเรือนได้

๒) โรงเรียนสามารถเป็นต้นแบบขยายผลองค์ความรู้สู่ชุมชน

๓) เกิดเกษตรกรต้นแบบในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

๑) จำนวนครู นักเรียน และผู้ปกครอง ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตพืช การแปรรูปถนอมอาหาร

๒) จำนวนโรงเรียนที่ผลิตพืชเพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่นักเรียนได้อย่างเพียงพอ

๓) จำนวนเกษตรกรในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่ได้รับการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นต้นแบบได้

เชิงคุณภาพ

จำนวนผลผลิตที่ผลิตได้ในโรงเรียนเพียงพอและต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา และสามารถขยายผลสู่ชุมชนได้

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางสาวกิตติยาภรณ์ ชื่นศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

โทร ๐๘๑-๐๖๙๗๖๕๘

โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑. หลักการ เหตุผลและแนวคิดโครงการ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้สนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ มาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๖ โดย เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระบวนการกลุ่ม ความรู้ทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งมุ่งเน้นให้มีการผลิตอาหารในครัวเรือนเพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภค และแบ่งปันสมาชิกในชุมชนเป็นอันดับแรก ถ้าเหลือจึงนำมาจำหน่ายเป็นรายได้ เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ร่วมกันคิดร่วมกันทำ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สนับสนุนกิจกรรมทางการตลาด พัฒนาให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง และยั่งยืน พร้อมทั้งส่งเสริมการยกระดับกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบ สร้างเครือข่ายในชุมชน และขยายผลระหว่างชุมชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ ได้รับความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิต การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิก/กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ มีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาเป็นกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบได้

๒.๔ เพื่อขยายผลการดำเนินงานของกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ ต้นแบบสู่ชุมชนข้างเคียงต่อไป

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพื้นที่ ๕ อำเภอ จำนวน ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

- ระยะ ที่ ๑ กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านระกาเสม็ด หมู่ที่ ๖ ตำบลกันทรารมย์ อำเภอกะรัง
- ระยะ ที่ ๒ กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านน้อย หมู่ที่ ๑๐ ตำบลจินตุม อำเภพลับพลาย
- ระยะ ที่ ๓ กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนศิลา หมู่ที่ ๘ ตำบลยายแยมวัฒนา อำเภอนครชัยศรี
- ระยะ ที่ ๔ กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านพลับ หมู่ที่ ๘ ตำบลห้วยไคร้ อำเภอพุทไธสง
- ระยะ ที่ ๕ กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านไร่โคก หมู่ที่ ๙ ตำบลลำไทรโยง อำเภอนางรอง

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตรเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตตามความต้องการของเกษตรกร

- สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดอบรมให้แก่สมาชิกกลุ่มจำนวน ๓๐ ราย (หากกลุ่มใดมีสมาชิกเพิ่มเติมก็สามารถเข้ารับการอบรมด้วยได้) เพื่อเพิ่มศักยภาพของสมาชิกระยะ ๑ - ๕ ตามความต้องการ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนากลุ่มร่วมกัน พร้อมนำองค์ความรู้ที่ได้มาฝึกปฏิบัติให้เกิดเป็นผลสำเร็จ

๒. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพกลุ่ม

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์คัดเลือกกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ ต้นแบบในระดับจังหวัด โดยพิจารณากลุ่มที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพหรือมีความพร้อมในการพัฒนาตามแผนพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔ เพื่อเตรียมความพร้อมในการยกระดับให้เป็นกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ ต้นแบบต่อไป

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											ผู้รับผิดชอบ	
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕									
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		ก.ย.
๑. กิจกรรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตรเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตตามความต้องการของเกษตรกร					↔								จังหวัด/อำเภอ
๒. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพกลุ่ม						↔							จังหวัด/อำเภอ

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (Output)

๑. เกษตรกรสมาชิก จำนวน ๑๕๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตรที่เหมาะสม พร้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการประกอบอาชีพทางการเกษตรและการดำเนินชีวิต

๒. กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ จำนวน ๑ กลุ่ม ได้รับคัดเลือกกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯต้นแบบในระดับจังหวัด และสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการของกลุ่ม

๖.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความมั่นคงทางอาหาร มีรายได้ มีอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

๒. ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีการพัฒนา ได้รับมาตรฐาน สามารถแข่งขันทางการตลาดได้

๓. ขยายผลองค์ความรู้จากกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบสู่ชุมชนใกล้เคียง สามารถสร้างเครือข่ายต่อไป

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

๑. สมาชิกโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ ร้อยละ ๘๐ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตร

๒. กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ ต้นแบบในระดับจังหวัด จำนวน ๑ กลุ่ม

เชิงคุณภาพ

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองและสามารถลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

๒. มีฐานข้อมูลกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนตามพระราชดำริฯ ต้นแบบในระดับจังหวัด กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบ และองค์ความรู้

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางสาวกิตติยาภรณ์ ชื่นศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์
โทร ๐๘๑-๐๖๙๗๖๕๘

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา

๑. หลักการและเหตุผล

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยพืชหนึ่ง พื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๖.๕๐ ล้านไร่ ผลผลิตร้อยละ ๙๕ ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์เพื่อการบริโภคของประชากรภายในประเทศ และการส่งออก คิดเป็นมูลค่าหลายหมื่นล้านบาทต่อปี ปัจจุบันการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของไทยยังผลิตได้ไม่เพียงพอกับความต้องการ กล่าวคือ ผลิตได้เพียงปีละ ๔.๕ - ๕ ล้านตัน ในขณะที่ความต้องการอยู่ที่ ๖ - ๘ ล้านตันต่อปี และมีแนวโน้มขยายตัวตามปริมาณการเลี้ยงสัตว์ที่เพิ่มขึ้นทุกปี พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่เพาะปลูกโดยอาศัยน้ำฝน โดยมีสัดส่วนช่วงต้นฝน : ปลายฝน : แล้ง เป็น ๗๒ : ๒๓ : ๕ ตามลำดับ ทำให้เกิดปัญหาผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต้นฝนออกสู่ตลาดมากเกินไปก่อให้เกิดการรับซื้อของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ในช่วงดังกล่าว และมักประสบปัญหาความแปรปรวนของฝน จากอิทธิพลของสภาวะโลกร้อน ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ อีกทั้งผลผลิตมีความชื้นสูง เพราะเก็บเกี่ยวในช่วง ฝนตกชุก ประกอบกับการใช้พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นการเพาะปลูกในพื้นที่บุกรุกป่ากว่า ๓.๖๗ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๒ ของพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทั้งประเทศที่มีอยู่ ๖.๕ ล้านไร่

กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการพัฒนาการผลิตในภาคเกษตรได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญใน ๒ ประเด็น คือ การลดพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ไม่ถูกต้องโดยการเพิ่มพื้นที่ปลูกทดแทนในพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้ง เพื่อให้มีผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพียงพอกับความต้องการ และกระจายการผลิตผลผลิตให้ออกสู่ตลาดจากสัดส่วน ๘๓ : ๗ : ๑๐ เป็น ๗๗ : ๘ : ๑๕ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากแก้ปัญหาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อย่างยั่งยืนแล้วยังช่วยลดปริมาณการผลิตข้าวซึ่งมีปัญหาลดผลผลิตเกินความต้องการ ตามมาตรการลดรอบการปลูกข้าวเพื่อปลูกพืชหมุนเวียน

๒. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีแปลงเรียนรู้ในการจัดการการเพาะปลูกตลอดจนการเก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา

๓.๓ เพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้รับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา และสร้างตลาดสำหรับผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาของเกษตรกร

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ การอบรมให้ความรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาอย่างถูกต้องแก่เกษตรกร

เป้าหมาย : เกษตรกร ๒๐ ราย

วิธีการดำเนินงาน : สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา จังหวัดละ ๒๐ ราย โดยพิจารณาเกษตรกรเป้าหมายให้สอดคล้องกับพื้นที่ที่จัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา (อยู่ในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียง) และจัดการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร โดยเน้นความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา เช่น สถานการณ์การผลิต/การตลาด เทคโนโลยีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การปรับปรุงบำรุงดิน โรคและแมลงที่สำคัญ วิทยาการหลังการ

เก็บเกี่ยว และการทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น และมีกระบวนการเรียนรู้ผ่านแปลงเรียนรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หลังฤดูทำนา

๔.๒ การจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา

เป้าหมาย : พื้นที่ ๖ ไร่

วิธีการดำเนินงาน : สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่

เหมาะสมมากหรือเหมาะสมปานกลางสำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาในเขตชลประทาน และนอกเขตชลประทานที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำตลอดฤดูเพาะปลูก จังหวัดละ ๖ ไร่ จัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา จำนวน ๒ แปลง แปลงละ ๓ ไร่ เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับการอบรมตามกิจกรรมการอบรมให้ความรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาอย่างถูกต้องแก่เกษตรกร สามารถใช้เป็นแปลงต้นแบบในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา โดยให้ทดสอบประสิทธิภาพของปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ ๑ (ของกรมวิชาการเกษตร) ต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา ดังนี้

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๑. การอบรมให้ความรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาอย่างถูกต้องแก่เกษตรกร		←→										
๒. การจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา			←→									

๖. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output)

เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาอย่างถูกต้อง

ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หรือนำไปปฏิบัติได้

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาอย่างถูกต้อง

เชิงคุณภาพ : แปลงเรียนรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา จำนวน ๖ ไร่

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เจ้าหน้าที่ และเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาที่ถูกต้อง

๘.๒ เกษตรกรสามารถศึกษาวิธีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาจากแปลงเรียนรู้

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางสาวกิตติยาภรณ์ ชื่นศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์
โทร ๐๘๑-๐๖๙๗๖๕๘

โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน

๑. ความสอดคล้อง ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร แผนแม่บทย่อย เกษตรปลอดภัย

๒. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้กระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นทางมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP เพิ่มขึ้น ด้วยการขับเคลื่อนส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรผู้ผลิตพืชในแปลงใหญ่และพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร ให้มีการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนห่วงโซ่อุปทาน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP
- ๓.๒ เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP เพิ่มมากขึ้น

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ๔.๑ แปลงทั่วไป พืชผัก ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จำนวน ๖๕ ราย
 - ๔.๒ แปลงทั่วไป ขนุน ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จำนวน ๑๘ ราย
 - ๔.๓ แปลงทั่วไป ข้าวโพดหวาน ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จำนวน ๓๐ ราย
 - ๔.๔ แปลงทั่วไป มะพร้าว ตำบลทุ่งแสงทอง อำเภอนางรอง จำนวน ๒๕ ราย
 - ๔.๕ แปลงทั่วไป ส้มโอ ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จำนวน ๒๐ ราย
- รวมทั้งสิ้น ๑๕๘ ราย

๕. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP จำนวน ๑๕๘ ราย

๕.๑ กิจกรรมอบรมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP และศึกษาดูงาน จำนวน ๑๕๘ ราย

เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐาน GAP พืช ได้

โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ จัดอบรม พัฒนาเกษตรกรเป้าหมาย ซึ่งสามารถดำเนินการในรูปแบบปกติ (Onsite) หรือแบบ New Normal เช่น การจัดอบรมแบบออนไลน์ผ่าน ZOOM Google Meet หรือโปรแกรมอื่นๆ หรือ แบ่งกลุ่มเป้าหมายให้น้อยลง เป็นกลุ่มย่อยกระจายการถ่ายทอดความรู้ไปยัง ศพก.และศูนย์ปฏิบัติการ ดำเนินการในลักษณะสถานีเรียนรู้หรือนิทรรศการถาวร พร้อม จัดศึกษาดูงาน ในแปลงตัวอย่างหรือสถานประกอบการที่มีศักยภาพด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรหรือใช้วิธีการถ่ายทอดสดเพื่อให้เห็นสภาพพื้นที่จริงในการเรียนรู้/ดูงาน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ให้กับเกษตรกรเป้าหมายโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายละเอียดหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ระบบคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP” จำนวน ๒ วัน

๕.๒ กิจกรรมติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น จำนวน ๑๕๘ ราย/แปลง

ให้เจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาเกษตรกร จัดทำแผนออกติดตามให้คำปรึกษาแนะนำเกษตรกรและดำเนินการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และจัดทำเอกสารสนับสนุน ตามระบบการจัดการคุณภาพและมาตรฐาน GAP ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำการนัดหมายเกษตรกรเป้าหมายครบทุกราย เพื่อออกให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น หรือใช้โทรศัพท์/ไลน์ เพื่อติดต่อสอบถามและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นตามความเหมาะสม ซึ่งเกษตรกรเป็นเป้าหมายเดียวกับกิจกรรมการอบรมและศึกษาดูงานจากกิจกรรม ๕.๑ ของโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยให้ทันฤดูกาลผลิตสินค้าเกษตรแต่ละชนิด

๕.๓ กิจกรรมสนับสนุนการจัดการและพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร GAP ในขั้นต้น จำนวน ๑๕๘ ราย

เพื่อเป็นการพัฒนาต่อยอดจากงานส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอและหรือร่วมกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมรับฟังความเห็นเพื่อให้ทราบความต้องการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรหรือของกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ หรือใช้โทรศัพท์/ไลน์ เพื่อสอบถามความต้องการ โดยการสนับสนุนให้เน้นในรูปแบบกลุ่มเกษตรกรมีการดำเนินการร่วมกันแนวทางการสนับสนุนสามารถเป็นการให้วัสดุและหรือการให้ความรู้ทางวิชาการด้านการตลาด การแปรรูปผลผลิต บรรจุภัณฑ์ (packaging) แบนด์/โลโก้สินค้า การทำ QR-Code แนะนำประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร GAP ของกลุ่ม ประสานเชื่อมโยงกับตลาดในขั้นต้นได้ เป็นต้น โดยการสนับสนุนสามารถกำหนดจุดรับวัสดุที่ชัดเจน แบ่งรอบ และจัดคิวหรือแบ่งกลุ่มเป้าหมายจำนวนน้อยในการให้ความรู้เป็นกลุ่มย่อย ทั้งนี้ เกษตรกรเป้าหมายทุกรายต้องได้รับการสนับสนุนข้างต้นอย่างน้อย ๑ เรื่อง ซึ่งเกษตรกรเป็นเป้าหมายเดียวกันกับกิจกรรมการอบรมและศึกษาดูงานฯ

๖. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP - อบรมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP และศึกษาดูงาน - ติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น - สนับสนุนการจัดการและพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร GAP ในขั้นต้น			↔			↔			↔			

๗. ระยะเวลา

๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (Output)

- เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๕๘ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAP

๘.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

- เกษตรกรเป้าหมาย ร้อยละ ๗๐ สามารถนำความรู้การผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐาน GAP ไป

ปฏิบัติในแปลง

๘.๓ ตัวชี้วัด

- **เชิงปริมาณ** เกษตรกรเป้าหมาย ๑๕๘ ราย ได้รับการอบรมให้ความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAP
- **เชิงคุณภาพ** เกษตรกรเป้าหมาย ร้อยละ ๗๐ ผ่านการประเมินแปลงเบื้องต้นพร้อมที่จะยื่นขอการ

รับรองตามระบบมาตรฐาน GAP

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรผู้ผลิตมีการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP ได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรผู้ผลิตมีการจัดการระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัยต่อทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นที่ต้องการของตลาด

๑๐. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางสาวยุพิน ประทัด ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

โทรศัพท์ ๐๔๔ ๖๑๑๑๑๖ (๑๕) E-mail: agri_๙@outlook.com

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตร ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)

๑. หลักการและเหตุผล

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) โดยเฉพาะในพื้นที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตจากชนิดสินค้าเดิมในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิตสินค้าชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม เกษตรกรได้รับผลตอบแทนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน

๒.๒ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย

เกษตรกรที่มีการผลิตสินค้าเกษตรหรือปลูกพืชตามหลักของการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม โดยปรับเปลี่ยนชนิดพืชในเขตไม่เหมาะสมและเพิ่มประสิทธิภาพในเขตที่เหมาะสม จำนวน ๖๐ ราย พื้นที่ ๑๘๐ ไร่

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ

๓.๒.๑ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๖๐ ไร่

๓.๒.๒ อำเภอนาโพธิ์ จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๖๐ ไร่

๓.๒.๓ อำเภอลำปลายมาศ จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๖๐ ไร่

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri – Map

เป้าหมาย : เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) เป็นพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ จำนวน ๑๘๐ ไร่ เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๖๐ ราย โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการ

อบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานการปลูกพืชทางเลือกใหม่ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ จัดกระบวนการเรียนรู้การผลิตพืชเศรษฐกิจระดับอำเภอตามเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น อบรม นำเกษตรกรศึกษาดูงานการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การปรับเปลี่ยนชนิดพืช และการจัดทำไร่นาสวนผสม มีขั้นตอนดังนี้

๑) จังหวัด/อำเภอ พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมายโดยใช้ข้อมูลจากระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri - Map online) แผนการจัดการพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญที่จังหวัด/อำเภอจัดทำไว้ ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) และแนวทางการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจระดับภาค วิเคราะห์หาพื้นที่ ไม่เหมาะสม ชนิดพืชทางเลือกทดแทนพืชเดิมก่อนการปรับเปลี่ยน รายชื่อเกษตรกร ที่ตั้ง และขอบเขตแปลงปลูกพืชในอำเภอ

๒) รวมกลุ่มเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม โดยสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการคัดเลือกจากเกษตรกรที่ปลูกพืชในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) และมีความสนใจ ที่จะปรับเปลี่ยนชนิดพืชตามทางเลือกที่เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ จำนวนสมาชิกกลุ่มละไม่น้อยกว่า ๑๐ ราย ขนาดพื้นที่โดยประมาณ ๓๐ ไร่ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะร่วมกันคิด วางแผนปฏิบัติ

ตัดสินใจแก้ปัญหา การวางแผนการผลิตในภาพรวมของกลุ่ม แผนการผลิตรายครัวเรือน/รายแปลง การรวมกัน จัดซื้อจัดหาปัจจัยการผลิต การบริหารจัดการการใช้ปัจจัยการผลิต เครื่องมือเครื่องจักรกลการเกษตร การรวบรวม ผลผลิตและรวมกันจัดจำหน่ายผลผลิต ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการกลุ่มที่คัดเลือกจากสมาชิกกลุ่ม

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ทางวิชาการเกษตร

๓.๑) ในสถานการณ์ปกติให้ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานการปลูกพืช ทางเลือกใหม่ ในเรื่องการผลิตพืชเศรษฐกิจระดับอำเภอตามเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การจัดทำเกษตรผสมผสาน การปรับเปลี่ยนชนิดพืช การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุนการผลิต มาตรฐานสินค้าเกษตร การบริหารจัดการและการวางแผนการผลิต การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยจัดอบรมไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง ครั้งละ ๒ วัน

๓.๒) ในสถานการณ์ไม่ปกติ (หากมีการระบาดของ COVID -๑๙ ระลอกใหม่) ให้ปฏิบัติตาม เงื่อนไขของจังหวัด หากจังหวัดให้ระงับการนำคนมารวมตัวกัน ให้ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่กรมฯ จัดทำให้ และ แหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความรู้ ผ่านช่องทางการสื่อสารทางไกลประสานงานการดำเนินงาน โครงการฯ โดยกำหนดให้ระยะเวลาการให้ความรู้ การศึกษาดูงานใกล้เคียงกับการอบรมแบบปกติ

๔.๒ สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชชนิดใหม่ที่เหมาะสมให้กับเกษตรกร ในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map สำหรับเป็นต้นแบบในการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตร

๔.๓ ติดตามให้คำแนะนำในการผลิตพืชทางเลือกชนิดใหม่

๔.๔ จัดเก็บข้อมูลเกษตรกรเข้าร่วมโครงการตามแบบรายงานผลการปรับเปลี่ยนการผลิต ในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามเอกสารแนบ ๓ และจัดส่งรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และเอกสารแนบ ๔ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

สำหรับในกรณีที่เห็นว่าในบางจุดควรจะมีป้ายประชาสัมพันธ์แปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชแสดงไว้ใน พื้นที่เพิ่มเติมด้วย ก็ให้จัดทำป้ายไว้ที่แปลงต้นแบบของสมาชิกกลุ่มรายใดรายหนึ่งตามที่พิจารณาเห็นว่าเหมาะสมให้ มีรูปแบบและขนาดตามตัวอย่าง

ตัวอย่างป้ายแปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map

แปลงต้นแบบ

ภายใต้โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร
เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ปี ๒๕๖๕

ปรับเปลี่ยนจาก..... (พืชเดิม)..... เป็น..... (พืชใหม่).....

ชื่อเกษตรกร.....

ที่ตั้งแปลง พิกัด Zone..... X Y.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

- พื้นป้ายสี่เหลี่ยมตัวอักษรสีขาว
- ขนาดไม่น้อยกว่า ๑.๕ x ๒.๔ เมตร

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map												
๑. อบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานการปลูกพืชทางเลือกใหม่				↔								
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต การปลูกพืชทางเลือกใหม่							↔					

๖. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output)

- พื้นที่การผลิตพืชไม่เหมาะสมได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพ จำนวน ๑๘๐ ไร่

เกษตรกรจำนวน ๖๐ ราย

ผลลัพธ์ (outcome)

- เกษตรกรมีการผลิตสินค้าเกษตรตามเขตความเหมาะสม สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุน โดยมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดต้นทุนการผลิต ร้อยละ ๑๐

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- จำนวนพื้นที่ไม่เหมาะสม (N, S๓) ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิต จำนวน ๑๘๐ ไร่

เชิงคุณภาพ

- พื้นที่การเกษตรได้รับการปรับเปลี่ยนเพื่อการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพและเกิดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรสามารถดำเนินการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพทำให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถทำการเกษตรต่อไปได้อย่างมั่นคงยั่งยืน

๑๐. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางสาวยุพิน ประทัด ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

โทรศัพท์ ๐๔๔ ๖๑๑๑๖ (๑๕) E-mail: agri_๙@outlook.com

โครงการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร (ตลาดเกษตรกร)

๑. ความสอดคล้อง ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

๒. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตรมุ่งเน้นการสร้างให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรที่มีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรครบวงจร เกษตรกรได้รับการพัฒนาทั้งความรู้และประสบการณ์จริง ในด้านการตลาด การบัญชี โลจิสติกส์สินค้าเกษตร สามารถวางแผนการผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง ทั้งตลาด Offline ที่มีศักยภาพ เช่น ตลาดเกษตรกร, ตลาด Modern Trade, ตลาดในกลุ่ม HORECA, ตลาดค้าส่งสินค้าเกษตร เป็นต้น ตลอดจนขยายช่องทางสู่ตลาด Online จำหน่ายผ่าน Platform ที่มีศักยภาพ เช่น Thailand Postmart, DGT Farm, Lazada, Shopee เป็นต้น และที่สำคัญ เป็นการเชื่อมโยงผลผลิตที่มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกิจกรรมแปลงใหญ่ เกษตรทฤษฎีใหม่ องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน Young Smart Farmer และ Smart Farmer ซึ่งต้องมีการบูรณาการร่วมกันของภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ และเกษตรกร ให้เกิดตลาดสินค้าเกษตรที่มีอัตลักษณ์ ขยายช่องทางการจำหน่ายที่ครอบคลุม และยกระดับสู่ตลาดสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการตลาดให้เข้มแข็งและมั่นคง สามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการที่มีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรแบบครบวงจร และการจัดการโลจิสติกส์การเกษตร

๓.๒ เพื่อพัฒนาตลาดเกษตรกรให้เกิดอัตลักษณ์ เกิดสินค้านวัตกรรม และเป็นแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรหลักของเกษตรกรในพื้นที่

๓.๓ เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรขยายสู่ช่องทางการจำหน่ายในตลาดสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ (Offline&Online) เช่น ตลาด Modern Trade, ตลาดในกลุ่ม HORECA, ตลาดค้าส่งสินค้าเกษตร, ตลาดออนไลน์ เป็นต้น

๓.๔ เพื่อจัดการฐานข้อมูลตลาดเกษตรกรทางแอปพลิเคชัน DOAE Market

๓.๕ เพื่อประชาสัมพันธ์ตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตร สินค้าที่จำหน่ายในตลาดออนไลน์ และเว็บไซต์ ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com ให้เป็นที่รู้จักและกระตุ้นการรับรู้ของผู้บริโภคในวงกว้างขึ้น

๓.๖ เพื่อสร้างเครือข่ายด้านการตลาด ด้วยการเชื่อมโยงผลผลิตคุณภาพของเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมการเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ เกษตรทฤษฎีใหม่ องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน Young Smart Farmer และ Smart Farmer สู่ตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตร และขยายสู่ตลาดในระดับสูงขึ้น เช่น ตลาด Modern Trade ตลาดในกลุ่ม HORECA จุดจำหน่ายในพื้นที่ ตลาดค้าส่งสินค้าเกษตร ตลาดออนไลน์ หรือเชื่อมโยงตลาดอื่น ๆ

๔. เป้าหมายการดำเนินโครงการ

กลุ่มตลาดเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๐ ราย

๕. สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการ ณ ตลาดเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ หน้าท่าอำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๖. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๖.๑ พัฒนาคำถามและศักยภาพของเกษตรกรและเครือข่าย โดยจังหวัดประสานงาน/บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการต่างๆ ด้านกระบวนการผลิต กระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป การขนส่ง การตลาด ฯลฯ โดยใช้เทคนิควิธีการในการสร้างการรับรู้และความเข้าใจ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคำถามและศักยภาพ ของเกษตรกร และเครือข่ายตามประเด็นความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยปรับรูปแบบตามสถานการณ์ตามความเหมาะสมในจังหวัด ดังนี้

๑) จัดทำฐานข้อมูลตลาดเกษตรกร รายงานยอดจำหน่ายในแอปพลิเคชัน/เว็บไซต์ DOAE Market /เว็บไซต์ ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com โดยนำฐานข้อมูลไปใช้วางแผนการผลิต การตลาด โลจิสติกส์ และบริหารจัดการตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตรทั้ง Offline และ Online ในมิติต่างๆ พร้อมจัดทำรายงานแผน-ผลการวางแผนการผลิตและการตลาดของตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตร

๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเวทีวิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์ พื้นที่ สินค้า เกษตรกร ผู้จำหน่ายสินค้าในตลาดเกษตรกร ผู้บริโภค ฯลฯ ๑ ครั้ง เพื่อให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมา จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรค สถานการณ์การแข่งขันว่าเป็นเช่นไร และต้องแก้ไขปรับปรุงในจุดใด ทบทวนบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารจัดการตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตรของจังหวัด พร้อมทั้งร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุง และแผนวางกลยุทธ์อย่างมีทิศทาง กรณีเกิดสถานการณ์ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ดำเนินการแบบ New Normal ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการถ่ายทอดความรู้แบบออนไลน์ ผ่าน Application ZOOM /Google Meet /Line หรือโปรแกรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม หากจำเป็นต้องจัดกิจกรรมร่วมกับเกษตรกร ควรแบ่งกลุ่มเป้าหมายให้น้อยลง เป็นกลุ่มย่อย เพื่อลดอัตราความเสี่ยงในการสัมผัสโรค ตามมาตรการในการเว้นระยะห่างทางสังคม

๓) จัดอบรมและศึกษาดูงานแก่เกษตรกรผู้จำหน่ายสินค้าในตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตร (Offline และOnline) อย่างน้อย ๒ หลักสูตร เช่น หลักสูตรการพัฒนาตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตรในระดับที่สูงขึ้น การใช้นวัตกรรมในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการตลาดหรือพัฒนาสินค้าเพื่อจำหน่ายในตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตร การจำหน่ายสินค้าในตลาดออนไลน์ต่างๆ รวมถึงต้องมีการถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการโลจิสติกส์สินค้าเกษตร เป็นต้น ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ เกษตรกร และสถานการณ์ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการส่งเสริมการเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ เกษตรทฤษฎีใหม่ องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน Young Smart Farmer และ Smart Farmer ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรเพื่อสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าคุณภาพสู่ตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้าเกษตร ให้สามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีการจัดการด้านขนส่ง ลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต พัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐาน ครอบคลุมทุกกิจกรรมตั้งแต่กระบวนการผลิต เก็บเกี่ยว บรรจุภัณฑ์ และโลจิสติกส์ เพื่อให้ได้นวัตกรรมจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือสินค้าเกษตรที่มีความเป็นเอกลักษณ์อย่างน้อย ๑ ชนิดที่สามารถยกระดับเป็นสินค้าเกษตรพรีเมียมพร้อมขยายช่องทางสู่ตลาดที่มีศักยภาพ ทั้งตลาด Modern Trade ตลาดออนไลน์ และตลาดสินค้าเกษตรอื่นๆ ได้ กรณีเกิดสถานการณ์ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ดำเนินการแบบ New Normal ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการถ่ายทอดความรู้แบบออนไลน์ ผ่าน Application ZOOM /Google Meet /Line หรือโปรแกรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม หากจำเป็นต้องจัดกิจกรรมร่วมกับเกษตรกร ควรแบ่งกลุ่มเป้าหมายให้น้อยลง เป็นกลุ่มย่อย เพื่อลดอัตราความเสี่ยงในการสัมผัสโรค ตามมาตรการในการเว้นระยะห่างทางสังคม ในกรณีกิจกรรมศึกษาดูงานให้ดำเนินการ ถ่ายทำบันทึกเป็นคลิปวิดีโอ YouTube หรือถ่ายทอดสดออนไลน์ เช่น Facebook Live /YouTube หรือระบบถ่ายทอดสัญญาณสดไลฟ์สตรีมมิ่ง (Live Streaming) ในพื้นที่ศึกษาดูงาน และเผยแพร่ให้ความรู้แก่เกษตรกรผ่านระบบออนไลน์

๖.๒ กิจกรรมพัฒนาตลาดเกษตรกร

พัฒนาตลาดเกษตรกร ให้เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าได้อย่างถาวร ตลอดจนเป็นแหล่งค้าขาย จตุรวบรวมนสินค้าเกษตรตามฤดูกาลต่างๆ หรือแหล่งท่องเที่ยว ที่ส่งผลให้เกิดศักยภาพด้านเศรษฐกิจที่ดี มีการ เชื่อมโยงสินค้าจากเครือข่ายตลาดเกษตรกรและตลาดสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐานจากแหล่งต่างๆ มาวาง จำหน่ายโดยเกษตรกรในพื้นที่เอง อีกทั้งเป็นการเพิ่มทักษะด้านการตลาด พัฒนารูปแบบสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้วย นวัตกรรม เป็นการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เกิดรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค สร้าง อัตลักษณ์ให้กับตลาดเกษตรกร เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและโอกาสทางการแข่งขันให้มากยิ่งขึ้น

๗. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๑. พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรและ เครือข่าย												
๑) จัดเวทีชุมชน				↔								
๒) หลักสูตรที่ ๑ อบรม									↔			
๓) หลักสูตรที่ ๒ อบรมและศึกษาดูงาน									↔			
๒. พัฒนาตลาดเกษตรกร												
- พัฒนาตลาดเกษตรกรและตลาดสินค้าเกษตร								↔				

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์

ผลผลิต (Output)

- ๑) เกษตรกรมีแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งคุณภาพและปริมาณจำหน่าย ในช่องทางตลาดสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทั้งตลาด Offline และ Online
- ๒) ตลาดเกษตรกร ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ และสถานที่หลักในการจำหน่ายผลผลิตทางการ เกษตร มีความเป็นอัตลักษณ์ เกิดสินค้านวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง
- ๓) ฐานข้อมูลจาก DOAE Market และเว็บไซต์ตลาดเกษตรกรออนไลน์ได้นำมาวางแผน และบริหารจัดการตลาดเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) เกิดการรับรู้เรื่อง “ตลาดเกษตรกร” และ “ตลาดเกษตรกรออนไลน์” ของผู้บริโภคในวงกว้าง
- ๕) มีการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการตลาดและผลผลิตคุณภาพรองรับการเข้าสู่ช่องทางจำหน่ายต่างๆ

ผลลัพธ์ (Outcome)

- ๑) เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ ส่งผลให้ มูลค่าผลผลิตสูงขึ้น ตลอดจนผลิตสินค้ามีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานมากยิ่งขึ้น
- ๒) เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเกิดความเข้มแข็ง มั่นคงและยั่งยืน
- ๓) ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยในราคาที่สมเหตุสมผลในทุกช่องทาง

๙. ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ

- ๑) มีตลาดเกษตรกรที่เป็นอัตลักษณ์และเป็นแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรได้
- ๒) เกษตรกรมีการจำหน่ายผลผลิตผ่านช่องทางออนไลน์อย่างน้อยจังหวัดละ ๓ รายการ และมีการปรับปรุงข้อมูลสินค้าในเว็บไซต์ตลาดเกษตรกรออนไลน์.com ให้เป็นปัจจุบัน
- ๓) มีรายงานแผน-ผลการวางแผนการผลิตและการตลาดของตลาดเกษตรกรหรือตลาดสินค้า

เกษตรกร

- ๔) มีการรายงานฐานข้อมูลตลาดเกษตรกรและรายงานยอดจำหน่ายในแอปพลิเคชัน/เว็บไซต์ DOAE Market ให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

- เชิงคุณภาพ

- ๑) มูลค่าการจำหน่ายในตลาดเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐
- ๒) มีการเชื่อมโยงตลาดเกษตรกรและตลาดสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ
- ๓) เกิดนวัตกรรมจากกระบวนการพัฒนาสินค้าเกษตร หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- ๔) มีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตรและมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรถูกพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการที่สามารถบริหารจัดการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำที่ครอบคลุมด้านธุรกิจเกษตร สามารถผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งคุณภาพและปริมาณตามนโยบายตลาดนำการผลิต เพื่อความพร้อมสู่การจำหน่ายในทุกช่องทางการตลาดที่เข้าถึงผู้บริโภคทั่วประเทศ (Offline & Online Market) ตลอดจนการมี “ตลาดเกษตรกร” เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการตลาดในทุกจังหวัด เพื่อเป็นสถานที่หลักในการจำหน่ายสินค้าเกษตรในพื้นที่ โดยตลาดเกษตรกรต้องพัฒนาให้เกิดอัตลักษณ์ มีสินค้านวัตกรรม เชื่อมโยงผลผลิตคุณภาพจากเครือข่ายต่างๆ เพื่อขยายช่องทางสู่การจำหน่ายในตลาดศักยภาพอื่น ๆ รวมทั้งมีฐานข้อมูลตลาดเกษตรกร และการสำรวจสถานการณ์ด้านการตลาดเพื่อนำมาวิเคราะห์วางแผน พัฒนาตลาดเกษตรกร และตลาดเกษตรกรออนไลน์ให้มีรูปแบบการบริหารจัดการการดำเนินงานที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อเกษตรกร สินค้า และพื้นที่ นำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็งมั่นคงและยั่งยืน

๑๑. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางสาวยุพิน ประทัด ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

โทรศัพท์ ๐๔๔ ๖๑๑๑๑๖ (๑๕) E-mail: agri_๙@outlook.com

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๑. หลักการและเหตุผล

ในปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ มีพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลัง ทั้งประเทศ จำนวน ๘.๙๑๘ ล้านไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๕๐ จังหวัด มีเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๕๖๙,๖๓๒ ครัวเรือน ผลผลิตรวม ๒๘.๙๙๙ ล้านตัน ในขณะที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ และการแปรรูปเพื่อการส่งออก จึงต้องมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และหวั่นเสียดจากประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗๙.๔๙ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๒ (มกราคม ๖๒ – สิงหาคม ๖๒) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และในปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ คาดการณ์ว่าผลผลิตมีประมาณ ๒๘.๙๘ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากในปี ๒๕๖๓ เกษตรกรที่เคยหยุดการเพาะปลูก และเกษตรกรที่ปลูกอ้อยและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีการปรับเปลี่ยนมาปลูกมันสำปะหลังเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากมันสำปะหลังมีราคาดี ราคาอ้อยตกต่ำ และปัญหาหนอนกระทู้ข้าวโพด ประกอบกับมีโครงการประกันรายได้ที่มีการชดเชยราคามันสำปะหลังให้กับเกษตรกร และมีการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง โดยมีเป้าหมาย คือ เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน พัฒนาคุณภาพ การส่งเสริมการใช้พันธุ์ที่ได้รับการรับรอง และเหมาะสมกับพื้นที่ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการเพิ่มผลผลิต

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตมันสำปะหลังให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง โดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้มีความสามารถในการผลิตมันสำปะหลังที่ตอบสนองกับยุทธศาสตร์และนโยบาย ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งผลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในอาชีพของเกษตรกรผู้ผลิตมันสำปะหลัง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๒ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง สามารถขยายผลแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังเพื่อใช้เป็นแหล่งพันธุ์ดี และเป็นแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่สำหรับสมาชิกกลุ่ม และเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการ ในพื้นที่ อำเภอนางรอง อำเภอนอก และอำเภอสตึก เกษตรกรเป้าหมาย ๗๘ ราย

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ การบริหารจัดการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เป้าหมายคือ กลุ่มเกษตรกรเดิมที่เข้าร่วมโครงการในปี ๒๕๖๔

๑) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ คัดเลือกเกษตรกร และจัดทำทะเบียนสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๒) ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร ตามความต้องการ และตามความเหมาะสมของพื้นที่ พร้อมทั้งจัดตั้งกลุ่มพัฒนาศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง เน้นการผลิตพันธุ์มันสำปะหลัง

พันธุ์ดี (กลุ่มละ ๑ ครั้ง) โดยสามารถปรับวิธีการถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาเกษตรกรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

๓) จัดทำแปลงขยายผลแปลงต้นแบบ “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง จุดเน้น การทำแปลงพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด” โดยขยายผลจากแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง และแปลงส่งเสริมการผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเมื่อปี ๒๕๖๔ พื้นที่ดำเนินการกลุ่มละ ๑๐ ไร่ ** หมายเหตุ คัดเลือกจากแปลงของสมาชิกภายในกลุ่มโดยต้องเป็นคนละแปลงกับที่ได้รับงบประมาณ ปี ๒๕๖๔

๔) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการฯ และทะเบียนสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลังที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ หลังดำเนินโครงการเสร็จ

๔.๒ การติดตามประเมินผล และการบริหารจัดการโครงการฯ

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลาการดำเนินงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ๗๘ ราย												
๑.๑ การบริหารจัดการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร (อบรมกลุ่มละ ๑ ครั้ง)				↔								
๑.๒ จัดทำแปลงขยายผลแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง จำนวน ๓ กลุ่ม							↔	↔				
๒. การติดตามประเมินผล และบริหารจัดการโครงการ												
๒.๑ ติดตามประเมินสถานการณ์การดำเนินงาน		←										→

๖. ระยะเวลา

๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

๑) เกษตรกร จำนวน ๗๘ ราย ได้ความรู้และทักษะ นำไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้

๒) มีแปลงขยายผลแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง จำนวน ๓ กลุ่ม

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังได้

๗.๓ ตัวชี้วัดโครงการ

เชิงปริมาณ

๑) เกษตรกร ๗๘ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถนำความรู้ไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังได้

๒) มีแปลงขยายผลแปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง จำนวน ๓ กลุ่ม
เชิงคุณภาพ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๖๐ มีการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในแปลง

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๖๐ สามารถเพิ่มผลผลิตได้
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๖๐ มีการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในแปลง

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๑. นายชาติชาย ศรีชนะนอก หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
๒. นางสาวกมลนิตย์ พิมพ์นนท์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด
โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๕ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓
โทรศัพท์มือถือ ๐๙๗-๑๐๗๗๗๓๐

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย

๑. หลักการและเหตุผล

อ้อยโรงงานเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยที่ประเทศไทยมีการส่งออกน้ำตาลเป็นอันดับสองของโลก รองจากประเทศบราซิล ในปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ มีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งประเทศรวม ๑๑.๔๖ ล้านไร่ ให้ผลผลิตรวม ๗๔.๘๘ ล้านตัน (ที่มา : คณะกรรมการอ้อย) ผลผลิตอ้อยโรงงานมีปริมาณลดลงจากปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ประมาณ ๔๒.๑๙ เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากปัญหาภัยแล้งและราคาอ้อยที่ลดลงทำให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น มันสำปะหลัง แต่ความต้องการผลผลิตอ้อยยังมีปริมาณเพิ่มขึ้นและเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการใช้ในภาคอุตสาหกรรมน้ำตาล จึงมีการขยายฐานกำลังการผลิตโดยการเพิ่มพื้นที่ปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตที่ได้ต่อหน่วยพื้นที่ยังสู้กับประเทศคู่แข่งไม่ได้และผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการซึ่งสาเหตุ ได้แก่ ขาดการเตรียมดินที่ดี การปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ปริมาณธาตุอาหารในดินลดลง การเผาใบอ้อยก่อนการเก็บเกี่ยวอ้อย เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานทำให้มีปัญหาเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืช และวัชพืช ขาดวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ไม่มีการบริหารจัดการไรที่ดี และเกษตรกรมีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตอ้อยที่สำคัญ ให้มีความรู้ ความสามารถ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยการอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย เพื่อให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสามารถนำไปปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยให้มีผลผลิตเพียงพอรองรับความต้องการในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อย

๒.๒ จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยแก่เกษตรกร

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินโครงการ

๓.๑ เป้าหมาย เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย จำนวน ๓๐ ราย

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ ได้แก่ อำเภอกุฉินารายณ์

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ อบรมถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยให้แก่เกษตรกร เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ จังหวัดคัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมในเขตพื้นที่เหมาะสมกับการปลูกอ้อย (S๑ ,S๒) และมีโรงงานน้ำตาลรองรับ หรือเกษตรกรที่สนใจ โดยมีเป้าหมายเกษตรกร รวม ๓๐ ราย เพื่อเข้ารับการอบรม

๔.๒ การจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย

ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการเพื่อจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยจังหวัดละ ๔ ไร่

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย

๑. ฉีดพ่นท่อนพันธุ์อ้อยด้วยปุ๋ยชีวภาพฟิสิกซ์ฟิวร์ที่ละลายน้ำสะอาดอัตราส่วน ๑:๑๐๐ หรือผสมหว่านพร้อมปุ๋ย

๒. กรณีพื้นที่ที่ดินมีชั้นดานแนะนำให้ไถระเบิดดินดาน

- แปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยแบ่งเป็น ๔ ชุดการทดลอง ดังนี้

ชุดที่ ๑ ตามแบบปฏิบัติของเกษตรกร (ปฏิบัติอย่างไรบ้าง)

ชุดที่ ๒ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสด (๒๕๐ กก./ไร่) ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพฟิสิกซ์ฟิวร์ (๕๐๐ กรัม/ไร่) ใส่ ๒ ครั้ง คือ พร้อมปลูกและอ้อยอายุ ๒-๓ เดือน หรืออายุ ๓-๔ เดือน ตามลักษณะดินในพื้นที่

ชุดที่ ๓ ครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ยเคมีรองพื้น (๒๐ หรือ ๓๕ กก./ไร่) ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ (๕๐๐ กรัม/ไร่) และกากตะกอนหมักกรองหรือฟิวเตอร์เค้กหรือกากน้ำตาล อัตรา ๕,๐๐๐-๘,๐๐๐ กก./ไร่

ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยเคมี (๖๐ หรือ ๔๐ กก./ไร่) ร่วมกับปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ (๕๐๐ กรัม/ไร่)

ชุดที่ ๔ ครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ยเคมีรองพื้น (๒๐ หรือ ๓๕ กก./ไร่) ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ (๒๕๐ กก./ไร่) หรือ ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ (๕๐๐ กรัม/ไร่)

ครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยเคมี (๖๐ หรือ ๔๐ กก./ไร่) ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ (๒๕๐ กก./ไร่) และปุ๋ยชีวภาพ ฟิซีฟิอาร์ (๕๐๐ กรัม/ไร่)

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑.อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการเพาะปลูกอ้อยให้แก่เกษตรกร			↔									
๒.จัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย			↔									

๖. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย
๒. มีแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย ๑ แปลง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยแก่เกษตรกร

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยและสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในแปลงของตนเอง
๒. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก ๑๒ ตันต่อไร่เป็น ๑๕ ตันต่อไร่

๗.๓ ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ ๑. อบรมเกษตรกร ๓๐ ราย
- ๒. จัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย ๑ แปลง
- เชิงคุณภาพ ๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติสำหรับแปลงตนเอง
- ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก ๑๒ ตันต่อไร่เป็น ๑๕ ตันต่อไร่

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรได้รับความรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยโรงงานและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้
๒. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๑. นายชาติชาย ศรีชนะนอก หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
๒. นางสาวกมลนิตย์ พิมพ์นนท์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๕ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓

โทรศัพท์มือถือ ๐๙๗-๑๐๗๗๗๓๐

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร

๑. หลักการและเหตุผล

พืชตระกูลถั่ว เป็นพืชที่มีความสำคัญต่อระบบการปลูกพืช เนื่องจากเป็นพืชอายุสั้น ใช้น้ำน้อย สามารถปลูกทดแทนข้าวนาปรังเพื่อลดปริมาณผลผลิตข้าวในประเทศ ช่วยตัดวงจรการระบาดของศัตรูพืช และช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน นอกจากนี้พืชตระกูลถั่วยังเป็นพืชที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยใช้บริโภคและเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูปต่างๆ ซึ่งปัจจุบันผลผลิตพืชตระกูลถั่วมีไม่เพียงพอ จึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศสูญเสียเงินออกนอกประเทศปีละหลายหมื่นล้านบาท แต่ขณะเดียวกันปริมาณผลผลิตกลับมีแนวโน้มลดลงตามพื้นที่การเพาะปลูก กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร และเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดีในชุมชน เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่เกษตรกรให้หันมาปลูกพืชตระกูลถั่วเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตระกูลถั่วแก่เกษตรกรตลอดจนเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตภายในประเทศเพื่อลดการนำเข้า

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
- ๒.๒ เพื่อพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน
- ๒.๓ เพื่อการบริหารจัดการารณรงค์และประชาสัมพันธ์การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ๓.๑ เกษตรกรในพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอยะราช อำเภอนาโพธิ์ และอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จำนวน ๘๐ ราย
- ๓.๒ จัดตั้งและพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน จำนวน ๔ ศูนย์ โดยสนับสนุนแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์แก่เกษตรกรสมาชิกศูนย์ฯ เดิม (ต่อเนื่อง ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔) และศูนย์ฯ จัดตั้งใหม่ ปี ๒๕๖๕

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

- ๔.๑ การจัดตั้งและพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน
 - ๔.๑.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน จำนวน ๔ ศูนย์ฯ ละ ๒๐ ราย รวม ๘๐ ราย
 - ๔.๑.๒ การบริหารจัดการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร โดยให้ปรับวิธีการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาเกษตรกรให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร
 - ๔.๑.๓ จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ศูนย์ฯ ละ ๕ ไร่ จำนวน ๔ ศูนย์ รวม ๒๐ ไร่ โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนเพื่อทำแปลงเรียนรู้
 - ๔.๑.๔ จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ศูนย์ฯ ละ ๓๕ ไร่ จำนวน ๔ ศูนย์ รวม ๑๔๐ ไร่ โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว
 - ๔.๑.๕ บันทึกกิจกรรมแปลงของสมาชิกศูนย์ฯ รายบุคคล จำนวน ๘๐ รายๆ ละ ๑๕ บาท
- ๔.๒ การบริหารจัดการารณรงค์และประชาสัมพันธ์
 - การรณรงค์และประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่ว โดยให้ปรับวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของจังหวัด
- ๔.๓ การบริหารงานโครงการ
 - ค่าขนส่งเมล็ดพันธุ์จากหน่วยงานที่ผลิตเมล็ดพันธุ์สังกัดกรมวิชาการเกษตรไปยังศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. การจัดตั้งและพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน												
๑.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน												
๑.๒ การบริหารจัดการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร												
๑.๓ จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว												
๑.๔ จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว												
๑.๕ บันทึกกิจกรรมแปลงของสมาชิกศูนย์ฯ รายบุคคล												
๒. การบริหารจัดการรณรงค์และประชาสัมพันธ์												
๒.๑ การรณรงค์และประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่ว												
๓. การบริหารงานโครงการ												
๓.๑ ค่าขนส่งเมล็ดพันธุ์												
๓.๒ ติดตามและนิเทศงานการดำเนินงานโครงการ												

๖. ระยะเวลา ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (Output)

มีการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน จำนวน ๔ ศูนย์ มีสมาชิกศูนย์ฯ ๘๐ ราย

๗.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

มีเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วคุณภาพดีกระจายสู่ระบบการผลิตในชุมชน

๗.๓ ตัวชี้วัดโครงการ (ระบุตัวชี้วัดให้ชัดเจน)

เชิงปริมาณ

มีศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน จำนวน ๔ ศูนย์ มีเกษตรกรสมาชิกศูนย์ฯ ๘๐ ราย

เชิงคุณภาพ

มีเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วคุณภาพดีกระจายสู่ระบบการผลิตในชุมชน

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีการเพาะปลูกพืชตระกูลถั่วโดยใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชนมีการพัฒนาอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน สามารถกระจายเมล็ดพันธุ์สู่ระบบการผลิตในชุมชนได้อย่างทั่วถึง มีการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๑. นายชาติชาย ศรีชนะนอก หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๒. นางสาวกมลนิตย์ พิมพนนท์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๕ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๙๗-๑๐๗๗๗๓๐

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร

๑. หลักการและเหตุผล

พืชสมุนไพรเป็นพืชที่ให้ประโยชน์หลากหลายทั้งในการนำมาประกอบอาหาร เครื่องดื่ม รวมถึงการนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพ เป็นส่วนประกอบของยารักษาโรค ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เวชสำอาง สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ยา สัตว์ รวมทั้งใช้ในธุรกิจประเภทบริการ เช่น การนวดและสปา ซึ่งในปัจจุบันความต้องการใช้สมุนไพรมีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากกระแสการบริโภคที่มีความต้องการในการใช้สมุนไพรเพื่อเสริมสร้างและดูแลสุขภาพของประชาชน ก่อให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และสร้างความหลากหลายในการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้สมุนไพรถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมหลายประเภท ทำให้เกิดความต้องการใช้สมุนไพรเพิ่มมากขึ้น พืชสมุนไพรจึงเริ่มมีความสำคัญในระดับเศรษฐกิจ แต่สถานการณ์การผลิตพืชสมุนไพรในปัจจุบันประสบปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบสมุนไพร หรือวัตถุดิบยังไม่ได้มาตรฐานที่ตรงตามความต้องการของตลาด

ปัญหาสำคัญในภาคการผลิตของเกษตรกรที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสมุนไพรไทยคือ เกษตรกรผู้ผลิตพืชสมุนไพรส่วนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิตที่เหมาะสม ตั้งแต่การปลูก การดูแล การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป รวมถึงยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติตามระบบรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ทำให้ผลผลิตยังมีคุณภาพไม่ตรงตามที่ต้องการ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงต้องส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ผลิตพืชสมุนไพรมีการพัฒนาศักยภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพรของตนเอง สามารถใช้กระบวนการที่มีคุณภาพทำให้ผลผลิตที่ได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต รวมถึงสามารถหาช่องทางการตลาด เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอาชีพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้สามารถผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพ และมีปริมาณสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการรวมกลุ่มผู้ผลิตพืชสมุนไพร สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดได้

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกิดจตุรบรรรม และขยายพันธุ์พืชสมุนไพรพันธุ์ดี

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เป้าหมาย : เกษตรกร ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ : อำเภอลำสนธิ จังหวัดบุรีรัมย์

๔. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกร

๔.๑ บริหารจัดการถ่ายทอดความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร

เป้าหมาย เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร จำนวน ๓๐ ราย

แนวทางการดำเนินงาน ดำเนินการ ดังนี้

๑) คัดเลือกเกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกร หรือวิสาหกิจชุมชน หรือองค์กรเกษตรกรอื่น ๆ ที่เป็นผู้ปลูกพืชสมุนไพรที่มีความพร้อม ต้องการพัฒนาศักยภาพการปลูกสมุนไพร ให้ได้ตามเป้าหมาย ๓๐ ราย ทั้งนี้ เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรที่ร่วมโครงการต้องไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเดียวกันกับแปลงใหญ่

๒) จัดทำข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเป็นรายบุคคล ตามแบบ กสพ. ๑

๓) จัดเวที วิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ พืชสมุนไพร ปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ทำแผน และกำหนดเป้าหมาย การส่งเสริมการปลูก การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน และรายงานตามแบบ กสพ. ๒

๔) จัดกระบวนการเรียนรู้ เทคโนโลยีการผลิต มาตรฐาน GAP มาตรฐานคุณภาพอื่น ๆ การพัฒนาคุณภาพผลผลิต การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวอย่างมีคุณภาพ และรายงานตามแบบ กสพ. ๒

๔.๒ จัดทำจุดเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร

เป้าหมาย เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ๑ จุด

แนวทางการดำเนินงาน

๑) คัดเลือกพื้นที่ที่จะจัดทำจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร โดยเกษตรกรเจ้าของพื้นที่ต้องมีความสนใจ พร้อมทั้งจะเสียสละ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผลความสำเร็จต่อไปยังเกษตรกรรายอื่นได้เป็นอย่างดี

๒) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับจุดเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น จัดทำป้ายจุดเรียนรู้ ชูติบัตรการ (องค์ความรู้ดีเด่นของเกษตรกร/เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับพืชสมุนไพรชนิดนั้น ๆ) สนับสนุนวัสดุสาคิตของจุดเรียนรู้ ปรับปรุงแปลงเรียนรู้ เพื่อให้เหมาะสมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกร และรายงานตามแบบ กสพ. ๓

หมายเหตุ : พืชสมุนไพรที่ควรพิจารณาเข้าร่วมโครงการ ตามความเหมาะสมของพื้นที่

๑. พืชสมุนไพร Product Champion ๑๒ ชนิดที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กำหนด ได้แก่ ขมิ้นชัน กระชายดำ ไพล บัวบก มะขามป้อม ฟ้ายะลวยโจร ว่านหางจระเข้ ญ่าหวาน กระเจี๊ยบแดง กวาวเครือขาว กระชาย และพริก

๒. พืชสมุนไพรอื่น ๆ เช่น กระวาน ข่าเหลือง คำฝอย ตะไคร้หอม บุก พริกไทย ว่านชักมดลูก ดีปลี บอระเพ็ด พญาอ เพชรสังฆาต มะแว้งเครือ มะแว้งต้น ขมิ้นอ้อย จันทน์เทศ พลุ ชะเอมเทศ มะขามแขก ส้มแขก มะแขว่น เจียวกุลหลาน ชะพลู เสดดพังพอน มะระขี้นก อัญชัน รวงจืด เจตมูลเพลิง ย่านาง สมอไทย สมอพิเภก ผาง มะคำดีควาย ส้มป่อย อบเชย วานิลลา มะคำดีควาย เป็นต้น

๓. พืชสมุนไพรหายาก หรือเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เช่น ถั่วดินโคก เทพทาโร มะตูมนิมม มะหาด เร่ว หัวร้อยรู กระพุ่มนา ขันทองพยาบาท จุกโรหิณี ชะเอมไทย ชิงชี ตับเต่า นางแย้มป่า ปลาไหลเผือก พังคิ มะคังแดง สะค้าน สารภีป่า อบเชยไทย เฌียงพ้านางรอ เถาเอ็นอ่อน เปราะหอม เป็นต้น

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๑. พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกร		←							→			
๒. จัดทำแปลงขยายพันธุ์สมุนไพรและรวบรวมพันธุ์สมุนไพร							←			→		

๖. ระยะเวลา ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (Output)

เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย ได้รับความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาคุณภาพการผลิตพืชสมุนไพร มีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพร จำนวน ๑ กลุ่ม รวมทั้งมีจุดเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร จำนวน ๑ จุด

๗.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑.) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพและวัตถุดิบได้มาตรฐานเดียวกัน เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตการตลาด จุดเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกร และผู้สนใจทั่วไปได้

๒.) ศูนย์ปฏิบัติการสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนสมุนไพรพันธุ์ดีให้กับเกษตรกรหรือผู้ที่สนใจ

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย ได้รับความรู้เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร

๒. เกิดกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพร จังหวัดละ ๑ กลุ่ม

๓. มีจุดเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน ๑ จุด

เชิงคุณภาพ

๑. เกษตรกรในโครงการฯ สามารถพัฒนาคุณภาพผลผลิตได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ มีการรวมกลุ่มผลิต สามารถเชื่อมโยงการผลิตการตลาดได้

๒. ศูนย์ปฏิบัติการที่เข้าร่วมโครงการสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ รวมถึงสนับสนุนพันธุ์ดีให้กับเกษตรกรได้

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรให้มีคุณภาพ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๘.๒ การรวมกลุ่มของเกษตรกรสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตการตลาดได้

๘.๓ มีจุดเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรคุณภาพ

๘.๔ มีจุดรวบรวมและขยายพันธุ์พืชสมุนไพรสายพันธุ์ดี

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๑. นายชาติชาย ศรีชนะนอก หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๒. นางสาวกมลนิตย์ พิมพินนท์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๕ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๙๗-๑๐๗๗๗๓๐

โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงาน

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยกำลังก้าวสู่ยุคสังคมผู้สูงอายุ ต้องใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตรเข้ามาทดแทนแรงงาน ลดความเหนื่อยยากของการทำการเกษตรทำให้ลูกหลานเกษตรกรจำนวนมากไม่ยึดอาชีพเกษตรกรรมสืบต่อจากพ่อแม่ จำนวนเกษตรกรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จนในปัจจุบันเหลือเพียงร้อยละ ๓๕ ของประชากรทั้งประเทศ นอกจากนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปซึ่งเป็นวัยสูงอายุคาดการณ์ได้อีก ๑๐ ถึง ๒๐ ปีข้างหน้าประเทศไทยจะมีโอกาสสูงในการเกิดปัญหาวิกฤติทางการเกษตรอันเนื่องมาจากการขาดแคลนเกษตรกร และแรงงานภาคการเกษตร

ในภาพรวมของการผลิตภาคเกษตรปัจจุบันได้มีการปรับตัวเองโดยการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเพิ่มขึ้นจำนวนมาก แต่ยังคงเป็นเครื่องจักรการเกษตรขนาดเล็กที่มีต้นทุนต่ำสำหรับใช้เฉพาะในครัวเรือนและพื้นที่ขนาดเล็ก เพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรทางเทคนิคในท้องถิ่นในการสนับสนุนให้เกษตรกรได้พัฒนาทักษะและเทคนิคการซ่อมแซมเครื่องยนต์เกษตรที่เป็นต้นกำลังของเครื่องจักรกลการเกษตร ที่ปัจจุบันมีการถือครองอยู่ประมาณ ๒.๙ ล้านเครื่อง ให้แก่ช่างในท้องถิ่นให้รองรับการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้อย่างเพียงพอรวมทั้งพัฒนาศักยภาพการให้บริการเครื่องจักรกลเกษตรในชุมชนแอ่งคักรเกษตรกร และผู้ประกอบการทั่วไปที่ดำเนินธุรกิจการให้บริการเครื่องจักรกลเกษตรในชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะทางเทคนิคและการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดต้นทุนปัจจัยการผลิตการผลิตและเพิ่มรายได้สุทธิให้กับเกษตรกร

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพธุรกิจการให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตร ให้มีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะทางเทคนิค และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ส่งเสริมการทำการเกษตรแปลงใหญ่ หรือศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก) หรือเกษตรกร Young smart farmer หรือเกษตรกร Smart farmer หรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) หรือเกษตรกรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หรือเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ เป้าหมายจำนวน ๕๐ ราย ในพื้นที่อำเภอนางรอง และอำเภอกุเมือง

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ สร้างช่างเกษตรท้องถิ่นประจำแปลงใหญ่ โดย

ดำเนินการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตรให้เป็นช่างเกษตรท้องถิ่น เพื่อให้คำแนะนำด้านการใช้และ บำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องจักรกลการเกษตรประจำท้องถิ่น

๔.๑.๑ ช่างเกษตรท้องถิ่นหลักสูตรพื้นฐาน ระยะเวลาการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร จำนวน ๑ วัน เป้าหมายจำนวน ๕๐ ราย รุ่นละไม่เกิน ๒๕ ราย เพื่อพัฒนาทักษะและเทคนิคที่ถูกต้องในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์ต้นกำลังเกษตร และเครื่องจักรกลการเกษตรตัวอย่าง เช่น รถไถเดินตาม เครื่องตัดหญ้า เครื่องพ่นปุ๋ย รถอีแต่น เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น

โดยสามารถติดต่อวิทยากรจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านวิศวกรรมเกษตร จังหวัดชัยนาท ร้อยเอ็ด หรือศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกำแพงเพชร ลพบุรี เพชรบุรี หรือกองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร หรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่

๔.๔ ติดตาม นิเทศ ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปรายงาน

๔.๕ ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

การดำเนินงานในกิจกรรมการฝึกอบรมและการถ่ายทอดความรู้ การประชุม การทัศนศึกษา การศึกษาดูงาน และการติดตามงาน หากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นในลักษณะปกติ ให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) โซเชียลมีเดีย หรือจัดทำเอกสารวิชาการให้ความรู้ หรือให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่บุคคลเป้าหมายได้ โดยให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรหรือกลุ่มเป้าหมาย ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ และคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๑. สร้างช่างเกษตรท้องถิ่น												
๑.๑ ช่างเกษตรท้องถิ่นหลักสูตรพื้นฐาน			↔									
๒. ติดตามนิเทศประเมินผลและสรุปผล			←									→

๖. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๔ - สิงหาคม ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

ช่างเกษตรท้องถิ่น จำนวน ๕๐ ราย มีความรู้ ทักษะทางเทคนิคเครื่องจักรกลการเกษตรสมัยใหม่ ที่พร้อมรองรับการบริการบำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องยนต์เกษตรในท้องถิ่น ให้แก่เกษตรกรช่างเคียงได้

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑. มีช่างเกษตรท้องถิ่นที่สามารถให้คำแนะนำด้านการใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตร ให้บริการตรวจเช็ค/ซ่อมแซมเครื่องยนต์เกษตรเบื้องต้น ตรวจเช็ค/ซ่อมแซมใหญ่เครื่องยนต์เกษตร (Overhaul) แก่เกษตรกรในพื้นที่ ลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเครื่องยนต์เกษตรของเกษตรกร

๒. ช่างเกษตรท้องถิ่นหลักสูตรพื้นฐาน สามารถใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตรได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรช่างเคียง ทำให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตร จำนวน ๕๐ ราย

เชิงคุณภาพ

๑. มีช่างเกษตรท้องถิ่นที่สามารถให้คำแนะนำด้านการใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตร ให้บริการตรวจเช็ค/ซ่อมแซมเครื่องยนต์เกษตรเบื้องต้น ตรวจเช็ค/ซ่อมแซมใหญ่เครื่องยนต์เกษตร (Overhaul) แก่เกษตรกรในพื้นที่ และพื้นที่ช่างเคียง

๒. ผู้ให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตรในท้องถิ่น และกลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรแปลงใหญ่สามารถใช้เครื่องจักรกลการเกษตรในการให้บริการได้ถูกต้อง ลดการสูญเสีย ลดต้นทุนในการให้บริการ ทำให้เกษตรกรได้รับการบริการที่มีคุณภาพสูงขึ้นส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตและได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ช่างเกษตรท้องถิ่นมีความรู้ทักษะทางเทคนิคเครื่องจักรกลการเกษตรสมัยใหม่ที่พร้อมรองรับการบริการซ่อมแซมดูแลเครื่องจักรกลการเกษตรในท้องถิ่น

๒. ผู้เกี่ยวข้องในการให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตร ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคนิคการใช้ หรือการบริหารจัดการธุรกิจการให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตรชุมชน

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๑. นายชาติชาย ศรีชนะนอก หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๒. นางสาวกมลนิตย์ พิมพ์นนท์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๕ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๙๗-๑๐๗๗๗๓๐

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องในวโรกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงพระราชอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในพุทธศักราช ๒๕๔๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอพระราชทานุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ กราบบังคมทูลถวาย และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับโครงการไว้ในพระราชานุเคราะห์ และทรงพระราชทาน พระราชทานุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการ โดยเปิดให้บริการครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ณ ตำบลบ้านหลวง อำเภอตอนพุด จังหวัดสระบุรี และได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

การให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป็นวิธีการดำเนินงานอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่รับผิดชอบ โดยเป็นการปฏิบัติงานในเชิงรุกที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหา ให้ได้รับบริการทางการเกษตรอย่างรวดเร็วทั่วถึงและครบถ้วน เช่น การวิเคราะห์ดิน การวินิจฉัย โรคพืช โรคสัตว์ โรคสัตว์น้ำ และการให้วัคซีนป้องกันโรค รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรมความรู้การเกษตรเสริมเพิ่มเติมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งเป็นการดำเนินการ ในลักษณะบูรณาการการทำงานระหว่าง นักวิชาการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละสาขา ทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง ดิน และน้ำ ฯลฯ พร้อมด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิชาการด้านต่าง ๆ มาให้บริการในคลินิกเกษตร โดยสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ถึงในระดับตำบล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้ารับบริการทางการเกษตรได้อย่าง ถูกต้องครบถ้วนทุกด้านในคราวเดียวกัน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสนองพระราชดำริ และเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงการบริการทางการเกษตร และได้รับการแก้ไขปัญหา ด้านการเกษตรอย่างครบวงจรในคราวเดียวกัน

๒.๓ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในการให้บริการและแก้ไขปัญหาทางการเกษตร

๓. เป้าหมาย

ดำเนินการในพื้นที่ ๔ อำเภอ อำเภอละ ๑๐๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๔๐๐ ราย

๔. กิจกรรม

๔.๑ จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาสที่ ๑ เป้าหมาย ๑๐๐ ราย

๔.๒ จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาสที่ ๒ เป้าหมาย ๑๐๐ ราย

๔.๓ จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาสที่ ๓ เป้าหมาย ๑๐๐ ราย

๔.๔ การจัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาสที่ ๔ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม - ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ เป้าหมาย ๑๐๐ ราย

หมายเหตุ : ๑. ให้ดำเนินงานโครงการฯ ในรูปแบบปกติก่อน รายละเอียดตามคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานโครงการ คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ สามารถดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.royalagro.doae.go.th>

๒. หากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid - ๑๙) ไม่สามารถดำเนินการในรูปแบบปกติได้ ให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานเป็นให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิต หรือจัดทำเอกสารวิชาการให้ความรู้แก่บุคคลเป้าหมายได้ โดยดำเนินการให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของ โครงการฯ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรหรือกลุ่มเป้าหมาย และให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ หาก

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid – ๑๙) คลี่คลาย ให้ดำเนินการในรูปแบบปกติ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ระดับจังหวัด พิจารณา

๕. วิธีการดำเนินงาน

การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ ระดับจังหวัด

การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ได้จัดแบ่งการดำเนินงาน ออกเป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๕.๑. การเตรียมการก่อนเปิดคลินิก

๕.๑.๑ คณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ระดับจังหวัด

๕.๑.๒ การกำหนดพื้นที่ปฏิบัติงาน

๑) การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย

สำนักงานเกษตรจังหวัดรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาทางการเกษตร และความต้องการของเกษตรกร เป็นข้อมูลนำเสนอต่อคณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ระดับจังหวัด

๒) ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของพื้นที่

หลังจากคณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ระดับจังหวัดคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายได้แล้ว

๓) การคัดเลือกจุดที่ตั้งคลินิก

ให้พิจารณาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือสถานที่อื่นที่มีความพร้อมเป็นจุดตั้งคลินิก

๕.๑.๓ การประสานในระดับพื้นที่

๕.๑.๔ การเตรียมสถานที่ การจัดสถานที่สำหรับพิธีเปิดงาน จัดตั้งจุดรับบัตรคิวและลงทะเบียนของเกษตรกรและประชาสัมพันธ์บริเวณด้านหน้า

๕.๑.๕ การเตรียมเกษตรกร จัดประชุมชี้แจงเกษตรกรให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การจัดงาน

๕.๑.๖ เน้นประชาสัมพันธ์การจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ทุกช่องทางก่อนการจัดงานอย่างน้อย ๑ สัปดาห์ และแจ้งให้ผู้นำชุมชนในพื้นที่ประชาสัมพันธ์งานให้ทราบอย่างทั่วถึง

๕.๒ การดำเนินงานระหว่างเปิดคลินิก

๕.๒.๑ การให้บริการ

๑) การรับบัตรคิว

๒) การลงทะเบียน

๓) การเข้ารับบริการ

๔) การบันทึกผลการให้บริการ

๕.๒.๒ การประเมินผลการให้บริการ

๑) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ดำเนินการประเมินผลการให้บริการคลินิกในการจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาส ๑ – ๓

๒) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินการประเมินผลเกษตรกรที่เข้ารับบริการคลินิกเกษตรแบบเบ็ดเสร็จ

๕.๓ บันทึกผลการดำเนินงานในระบบข้อมูลโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ (<https://clinickaset.doae.go.th>)

๕.๔ การติดตามให้บริการต่อเนื่อง

หลังจากที่หน่วยงานบันทึกข้อมูลบัตรรับบริการ (แบบคลินิก ๐๒) แล้ว จะทราบว่าหน่วยงานที่ให้บริการคลินิกใดจะต้องมีการติดตามให้บริการเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๖. แผนปฏิบัติงาน

๖.๑ จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาสที่ ๑ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๖.๒ จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาสที่ ๒ เดือนมีนาคม ๒๕๖๕

๖.๓ จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาสที่ ๓ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕

๖.๔ จัดงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ ไตรมาสที่ ๔ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ เฉลิมพระเกียรติ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

๖.๕ สรุปผลการดำเนินงานโครงการ เป็นรายไตรมาสส่งกรมส่งเสริมการเกษตร

๗. ระยะเวลา

ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (Output)

๑) เกษตรกร ๔๐๐ ราย ได้รับการทางด้านการเกษตร และแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร อย่างครบวงจรในคราวเดียวกัน

๒) เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่บูรณาการให้บริการด้านการเกษตร และแก้ไขปัญหาทางการเกษตรให้กับเกษตรกร

๘.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกรที่มีปัญหาการประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้รับคำแนะนำ การบริการ การแก้ไขปัญหา ทางด้านการเกษตรที่รวดเร็วและทันเวลา ซึ่งเป็นการนำความรู้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการทางการเกษตรไป ปฏิบัติต่อพื้นที่ของตนเอง เกิดผลตอบแทนและรายได้จากการประกอบอาชีพที่มั่นคง

๘.๓ ตัวชี้วัดกระบวนการ

๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน และให้บริการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ

๒) จังหวัดมีการจัดโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ โดยมีเกษตรกรเข้ารับ บริการ จำนวน ๔๐๐ ราย

๓) มีการติดตามผลการให้บริการต่อเนื่อง

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๑. นายชาติชาย ศรีชนะนอก หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๒. นางสาวกมลนิตย์ พิมพินนธ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๕ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๙๗-๑๐๗๗๗๓๐

โครงการเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรอินทรีย์เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ต้องเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อปรับทิศทางการผลิตของภาคเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ปัจจุบันประชากรโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยด้านอาหาร กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสวัสดิภาพของผู้ผลิต การผลิตตามแนวทางเกษตรอินทรีย์เป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้ปัจจัยการผลิตจากการสังเคราะห์ ไม่ใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี ฮอร์โมนสังเคราะห์ และไม่ใช้พืชที่มีการดัดแปรพันธุกรรม (GMOs) มีการจัดการผลผลิต และแปรรูปเพื่อรักษาสภาพและคุณภาพเกษตรอินทรีย์ในทุกขั้นตอน ในปัจจุบันตลาดมีความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์มากขึ้น เกิดกระแสความตื่นตัวในการดูแลสุขภาพเพื่อหลีกเลี่ยงโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ โดยหันมาบริโภคสินค้าที่ปลอดภัยไม่มีสารเคมีปนเปื้อน ส่งผลให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ไม่เพียงพอ ต่อความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ การขยายพื้นที่การผลิต การเพิ่มจำนวนเกษตรกร เป็นไปได้ช้า เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีความเคยชินกับการผลิตสินค้าเกษตรแบบใช้สารเคมี และปุ๋ยเคมีทั่วไป ดังนั้นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว และจะนำพาเกษตรกรไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ควรมีการส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ให้มีประสิทธิภาพตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน จะทำให้มีอาหารที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ดูแลสุขภาพของเกษตรกรผู้ผลิต รักษาสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ขึ้น เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มีความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ในเชิงลึกเพื่อเป็นวิทยากรหลักในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้อง มีการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเข้าสู่ระยะปรับเปลี่ยนและเข้าสู่การรับรองตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยเน้นในพื้นที่ที่มีการบูรณาการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในแปลงใหญ่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) , Young Smart Farmer, Smart Farmer และเกษตรกรที่มีความต้องการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ในพื้นที่ ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์แบบบูรณาการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการผลิตเกษตรอินทรีย์ ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีภูมิคุ้มกัน เกิดความเข้มแข็ง ต้นทุนการผลิตลดลง มีแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ สินค้ามีคุณภาพตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มีตลาดและช่องทางในการจำหน่ายผลผลิตมากขึ้น เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในอาชีพ และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกรที่มีความต้องการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่แปลงใหญ่ อำเภอประโคนชัย จำนวน ๒๐ ราย และอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จำนวน ๕๐ ราย

๓. วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ด้านการผลิตและกระบวนการจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

๒. เกษตรกรได้รับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

๔. กิจกรรม

๑. อบรมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดอบรมพัฒนาเกษตรกรเพื่อจูงใจให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ จำนวน ๑ ครั้ง ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ ตามหลักสูตร “การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์” ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่อง

- (๑) แนวทางการผลิตเกษตรอินทรีย์
- (๒) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น
- (๓) เทคโนโลยีการผลิตและปัจจัยการผลิตที่ใช้ในการทำเกษตรอินทรีย์
- (๔) การผลิตสารชีวภัณฑ์ที่ใช้ในการทำเกษตรอินทรีย์

๒. ติดตาม ให้คำปรึกษา และประเมินแปลงเบื้องต้น

สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำการนัดหมายเกษตรกรเป้าหมายครบทุกราย ซึ่งเป็นเกษตรกรเป็นเป้าหมายเดียวกับกิจกรรมการอบรมจากกิจกรรมข้างบน เพื่อออกให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นให้กับเกษตรกรเป้าหมายของโครงการ จำนวน ๒ ครั้ง ในเดือนมีนาคมและเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ พร้อมทั้งจัดทำแบบสรุปผลการประเมินแปลงเบื้องต้น และสรุปรายงานผลเสนอหัวหน้าส่วนราชการทราบ

๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์

สำนักงานเกษตรจังหวัดสนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภัณฑ์ เมล็ดพันธุ์และท่อนพันธุ์อินทรีย์ เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรเป็นเป้าหมายเดียวกับกิจกรรมการอบรม ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕

๕. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นายพลาดร ฐานะ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๔๔๖๑ ๑๑๑๖ ต่อ ๑๕ E-mail : agri_๙@outlook.com

เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑ ๕๗๔ ๖๖๖๑

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

๑. หลักการและเหตุผล

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานซึ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ โดยวางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเน้นการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรสู่สมดุระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคตตามแผนปฏิรูปการเกษตร โดยเกษตรกรยังคงเป็นเจ้าของพื้นที่และร่วมกันดำเนินการบริหารจัดการการผลิต ทั้งนี้ การกำหนดพื้นที่เป้าหมายของเกษตรแปลงใหญ่ ดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ เช่น พื้นที่ในเขตชลประทาน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ในเขตสหกรณ์นิคม และพื้นที่เกษตรทั่วไป โดยเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่จะร่วมกันกำหนดเป้าหมายการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุกขั้นตอน จนถึงเชื่อมโยงตลาดกับภาคเอกชนแบบประชารัฐ การปรับระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ จะก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิต โดยเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ใกล้เคียงกันหรือติดต่อกันเป็นแปลงใหญ่ทำให้เกิดขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้น (Economy of Scale)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายสำคัญในการพัฒนาภาคเกษตร คือ รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกร ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ดูแลเกษตรกรที่มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ที่ดินแหล่งเงินทุน โดยจัดทำโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีการบริหารจัดการร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิตเพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูก และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม เช่น เครื่องจักรกลการเกษตร (Motor Pool) เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจนการจัดการด้านการตลาด ช่วยพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการตลาด ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก เป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต ตลอดโซ่อุปทาน

๒. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๑. แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐ แปลง ดำเนินการในพื้นที่ อำเภอกันตัง อำเภอนนทบุรี อำเภอนนทบุรี อำเภอบ้านกรวด อำเภอละหานทราย อำเภอลำปลายมาศ อำเภอคูเมือง อำเภอสตึก อำเภอคูเมือง

๒. แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒ แปลง ดำเนินการในพื้นที่ อำเภอนนทบุรี อำเภอนนทบุรี อำเภอละหานทราย อำเภอลำปลายมาศ อำเภอพลับพลาชัย อำเภอแคนดง อำเภอสตึก อำเภอคูเมือง

๓. แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒ แปลง ดำเนินการในพื้นที่อำเภอบัวคำ อำเภอนนทบุรี อำเภอนนทบุรี อำเภอนาโพธิ์ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ อำเภอประโคนชัย อำเภอปะคำ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอนนทบุรี อำเภอสตึก อำเภอคูเมือง อำเภอสตึก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอคูเมือง อำเภอสตึก อำเภอละหานทราย

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกร วิชากิจชุมชน และสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๔. กิจกรรม

๑. การบริหารจัดการแปลงใหญ่

๑.๑ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ แปลงปีที่ ๓ และแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๔ แปลงปีที่ ๒

๑.๑.๑ การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลง แผนธุรกิจและปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่ ติดตาม และประเมินผลและจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด ด้วยการจัดเวทีเพื่อทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลมาบันทึกในระบบ Co-farm.doe.go.th โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๕ ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการ

๑.๑.๒ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรและบริหารจัดการ (เน้นการพัฒนาคุณภาพ การเชื่อมโยงการตลาด และการบริหารจัดการกลุ่ม) เป็นการสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน รวมกันผลิต และรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยอาจบูรณาการกับกิจกรรมต่าง ๆ จากหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น การจัดการศัตรูพืช การจัดการดินและปุ๋ย การจัดอาชีพเสริม เป็นต้น รวมทั้งกิจกรรมที่ได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (หน่วยงานอื่น ๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกระทรวงอื่น ๆ และภาคเอกชน) ทั้งนี้ ต้องมีการบูรณาการจัดทำหลักสูตรการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือสินเชื่อต่าง ๆ ได้

หมายเหตุ : กิจกรรมที่ ๑.๑.๑ และ ๑.๑.๒ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แปลงละ ๕,๐๐๐ บาท โดยกำหนดแผนปฏิบัติงานในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๑.๑.๓ การจัดทำข้อมูลพื้นฐานและบันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ Co-farm.doe.go.th โดยใช้ข้อมูลจากกระบวนการวิเคราะห์และวางแผนร่วมกันของสมาชิก ใช้เครื่องมือ Individual Farm Production Plan : IFPP ในการวิเคราะห์และวางแผนการผลิตผลิตรายบุคคลและแผนบริหารจัดการกลุ่ม ในการลดต้นทุน และยกระดับรายได้ และนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานตามแบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลสมาชิกแปลงใหญ่ โดยจัดทำในรูปแบบของรายงาน และบันทึกในระบบ Co-farm.doe.go.th ภายในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๕

๑.๑.๔ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร (ยกเว้นยางพารา) สนับสนุนวัสดุในการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เป็นการสนับสนุนวัสดุเพื่อประกอบ การให้ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การปรับปรุงคุณภาพผลผลิต การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านระบบสารสนเทศ เป็นต้น ดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลความต้องการที่ได้จากกระบวนการวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงและแผนธุรกิจ โดยกำหนดแผนปฏิบัติงานในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕

๑.๒ แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๕ แปลงปีที่ ๑

๑.๒.๑ วิเคราะห์จัดทำแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มตามการบริหารจัดการรูปแบบแปลงใหญ่ใน ๕ ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน GAP การตลาด และจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่มานับตั้งแต่วันที่ในระบบ co-farm.doe.go.th

๑.๒.๒ การถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและบริหารจัดการ เน้นด้านการลดต้นทุนการเพิ่มผลผลิต พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer และความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร/องค์กร/วิสาหกิจชุมชน การตลาดและเชื่อมโยง พร้อมทั้งการสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน ร่วมกันผลิต และร่วมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร
หมายเหตุ : กิจกรรมที่ ๑.๒.๑ และ ๑.๒.๒ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แปลงละ ๕,๐๐๐ บาท โดยกำหนดแผนปฏิบัติงานในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๑.๒.๓ จัดทำบัญชีรายชื้อสมาชิก รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขในการดำเนินงานในรูปแบบแปลงใหญ่ และประเมินผลจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด โดยจัดทำในรูปแบบของรายงาน และบันทึกในระบบ Co-farm.doe.go.th ภายในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๕

๑.๒.๔ ส่งเสริมการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อเป็นการทดสอบหรือสาธิตเทคโนโลยีในประเด็นที่เกษตรกรต้องการทราบหรือเทคโนโลยีที่ต้องการชักชวนให้เกษตรกรพัฒนาภายใต้ความเห็นชอบของสมาชิกและบูรณาการกับหน่วยงานวิชาการในพื้นที่ (กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน มหาวิทยาลัย เป็นต้น) ดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลความต้องการที่ได้จากกระบวนการวิเคราะห์จัดทำแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มตามการบริหารจัดการรูปแบบแปลงใหญ่ใน ๕ ด้าน โดยกำหนดแผนปฏิบัติงานในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕

๒. การบริหารจัดการโครงการ

๒.๑ การประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่

จัดประชุมเครือข่ายของคณะกรรมการแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ จำนวน ๔ ครั้ง ครั้งละ ๕ ราย เพื่อวางแผนการพัฒนาแปลงใหญ่ โดยกำหนดแผนปฏิบัติงานดังนี้

ครั้งที่ ๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๒ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๓ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๔ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

๒.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ

ติดตาม ประเมินผลโครงการ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ

๕. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นายพลาดร ฐานะ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๔๔๖๑ ๑๑๑๖ ต่อ ๑๕ E-mail : agri_๙@outlook.com

เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑ ๕๗๔ ๖๖๖๑

โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

๑. ความเชื่อมโยง

- ๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๑.๒ แผนแม่บท ด้านแผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
- ๑.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ

๒. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรในกลุ่มผู้ปลูกพืช ทำไร่นา สวนผสม ทำนาเกลือและเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จากเกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ เพื่อต้องการทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกรประมาณการผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเกษตรกรจะต้องเป็นผู้มาแจ้งขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงปลูก เมื่อทำการเพาะปลูกแล้ว ๑๕ วัน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้นำเครื่องมือ และเทคโนโลยีมาปรับปรุงวิธีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- ตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง
- ตรวจสอบรูปขอบแปลงที่ดินกับฐานข้อมูลการถือครองที่ดินของกรมที่ดินและสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกร (ส.ป.ก.)

- นำเครื่องจับพิกัดภูมิศาสตร์ GPS มาใช้ในการจัดเก็บพิกัดที่ตั้งแปลง วัดขนาดพื้นที่
- วาดผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล โดยใช้แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมค้นหาพิกัดและโปรแกรม GISagro
- ประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Qgis และใช้แผนที่ Google Map ในการค้นหาพิกัดและวาดผังแปลง

เกษตรกรรมดิจิทัล

- พัฒนา Mobile Application ชื่อ FARMBOOK ซึ่งเป็นสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลที่ใช้แทนสมุดทะเบียนเกษตรกร โดยเกษตรกรทุกคนสามารถดาวน์โหลดได้ผ่านสมาร์ทโฟน ระบบแอนดรอยด์ และไอโอเอส (iOS) ช่วยอำนวยความสะดวกให้เกษตรกรสามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนได้ด้วยตนเอง ผ่านสมาร์ทโฟน หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต (Tablet) โดยไม่ต้องเดินทางมาที่สำนักงานเกษตรอำเภอ และสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตามที่ให้ข้อมูลไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรได้ทุกที่ทุกเวลาเพื่อสิทธิประโยชน์และการเข้าร่วมโครงการต่างๆ และใช้เป็นหลักฐานยืนยันตัวตน ความเป็นเกษตรกรในรูปแบบดิจิทัล รวมทั้งยังเป็นช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากภาครัฐ และการตรวจสอบสิทธิเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือในกรณีประสบภัยพิบัติ หรือตามมาตรการแก้ปัญหาอื่นๆ ของภาครัฐ

ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จะต้องมีการวาดผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของแปลงเพาะปลูกที่เกษตรกรแจ้งปรับปรุงข้อมูล สามารถนำผังแปลงมาซ้อนทับกับข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมในพื้นที่ประสบภัยธรรมชาติ เพื่อวิเคราะห์แปลงที่ได้รับผลกระทบเป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช และโครงการประกันภัยพืชผล รวมทั้ง สามารถนำไปซ้อนทับกับชั้นข้อมูลภูมิสารสนเทศอื่นๆ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของแปลงนั้นๆ เช่น ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช เขตชลประทาน ชั้นคุณภาพน้ำบาดาล พื้นที่ต้นน้ำ รวมถึงการวิเคราะห์สถานที่ตั้งของแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดนโยบายต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการด้านการตลาด

เมื่อเกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียน ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และจัดทำผังแปลงดิจิทัลแล้ว จะนำข้อมูล ที่ผ่านการตรวจสอบและประมวลผลมาจัดพิมพ์ลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อยืนยันตัวตนเกษตรกร และใช้ประกอบ ในการเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ ดังนั้น การแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เป็นประจำทุกปี ข้อมูลจะมีความครบถ้วน เป็นปัจจุบันทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากทำให้ภาครัฐ สามารถวางแผนการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและจัดทำโครงการ มาตรการต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่หน่วยงานภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการและมาตรการเพื่อให้การสนับสนุน และช่วยเหลือเกษตรกรเป็น จำนวนมากในปีที่ผ่านมา เช่น

- การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช
- โครงการประกันภัยข้าวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- โครงการส่งเสริมปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง
- โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี
- โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว
- โครงการเยียวยาเกษตรกรชาวสวนลำไย
- โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
- โครงการประกันรายได้ พืชเศรษฐกิจ (ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)

ในปี ๒๕๖๕ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร เน้นหนักในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรแจ้งข้อมูลการปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรตาม ข้อเท็จจริงด้วยตนเองผ่าน Mobile Application รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพและบำรุงรักษาฐานข้อมูลทะเบียน เกษตรกร สำหรับการให้บริการบันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อให้ทะเบียนเกษตรกรมีข้อมูลที่ ถูกต้อง ครบถ้วน นำไปสู่การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตรจัดทำสารสนเทศด้านการเกษตรใน ภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชนเป็น ข้อมูลประกอบ

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
- ๓.๒ เพื่อจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกร ให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
- ๓.๓ เพื่อนำข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ได้รับการปรับปรุง ตรวจสอบแล้ว มาวิเคราะห์ ประมวลผล ในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่ บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชน

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เป้าหมาย : เกษตรกร ๒๔๐,๐๖๘ ครัวเรือน

สถานที่ดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัด / สำนักงานเกษตรอำเภอ

โครงการและมาตรการต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

๕. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๕.๑ กิจกรรมปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน

๑) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน หลังจาก การเพาะปลูกแล้ว ๑๕ วัน และก่อนวันเก็บเกี่ยว

๒) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รับแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากเกษตรกร ตามสมัครใจ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือนัดหมายเกษตรกรเพื่อขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในหมู่บ้านหรือตำบล พร้อมกับวาดแปลงปลูกให้แล้วเสร็จในคราวเดียว

- ๓) เกษตรกรแจ้งข้อมูลการปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรตามข้อเท็จจริงด้วยตนเองผ่าน Farmbook Application
- ๔) กำหนดช่วงวันรณรงค์ให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทำหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ผู้รับผิดชอบตำบล จัดเก็บข้อมูลตามแบบฟอร์มปรับปรุงข้อมูลในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนแก้ปัญหา
การไม่มาแจ้งปรับปรุงทะเบียนฯ ของเกษตรกร โดยเลือกช่วงเวลาที่มีการเพาะปลูกมากที่สุดในทุกฤดูฝน ระหว่าง
วันที่ ๑ กรกฎาคม - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

- ๕) บันทึกข้อมูลที่เกิดจากกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลในระบบทะเบียนเกษตรกร

- ๑) การตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เช่น หลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน ตรวจสอบให้สัมพันธ์กับจำนวนพื้นที่ที่ทำการเกษตรที่แจ้งขึ้นทะเบียนไว้

- ๒) ระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้อง
๓) ตรวจสอบทางสังคม เมื่อระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้จัดพิมพ์ข้อมูลไปตีพิมพ์ประกาศในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเวลา ๓ วัน (กำหนดให้มีการตีพิมพ์ประกาศทุกชนิดพืช ทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่) เพื่อให้เกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นตรวจสอบ โดยเกษตรกรต้องลงนามยืนยันความถูกต้องข้อมูลของตนเอง มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ผ่านการตรวจสอบ หรือสามารถคัดค้าน หากข้อมูลของตนเองหรือเกษตรกรรายอื่นไม่ถูกต้อง

- ๔) ตรวจสอบพื้นที่ ให้ดำเนินการทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่ เพื่อป้องกันการแจ้งขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อนโดยผู้ดำเนินการตรวจสอบใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลงหรือวาดแปลงด้วยระบบ เช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application , QGIS หรือตรวจสอบโดยภาพถ่ายแปลงปลูกร่วมกับผู้นำชุมชน/ อคม.

- ### ๕.๓ วิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

- ## ๕.๔ เผยแพร่ข้อมูล

- ๑) เชื้อมัยหรือจัดส่งข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อใช้ในมาตรการของภาครัฐ
- ๒) เผยแพร่ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วทางเว็บไซต์และจัดพิมพ์เป็นเอกสาร
- ๓) จัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกร เพื่อพิมพ์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร แจกจ่ายให้กับเกษตรกร

- ## ๕.๕ อำนวยการ

- ๑) ดูแลบำรุงรักษาฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และประกันภัยพืชผล สำหรับการให้บริการ
บันทึกข้อมูล ประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ และจัดทำสารสนเทศด้านการเกษตร พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับการ
การสนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐ ในการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการ
และมาตรการต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

- ๒) ประชาสัมพันธ์ ติดตามนิเทศ อบรม สัมมนา จัดทำเอกสารคู่มือ เพื่อบริหารจัดการโครงการ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย พร้อมทั้งแก้ไขปัญหอบุคลากรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

๖. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕									หน่วยงาน
	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	
๑. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร													
๑.๑ จัดทำประกาศ แจ้งให้เกษตรกรมาปรับปรุง ข้อมูลประจำปี				↔									ศสท./สศก.
๑.๒ เกษตรกรแจ้งปรับปรุงข้อมูล	←												→ สทน.ภชจ./อ.

กิจกรรม/ขั้นตอน	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕									หน่วยงาน
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑.๓ รณรงคิให้ อกม.จัดเก็บข้อมูล										↔			สนง.กษจ./อ.
๑.๔ ปรับปรุงข้อมูลในสมุดทะเบียนเกษตรกร	←-----→												สนง.กษจ./ สนง.กษอ.
๒. ตรวจสอบข้อมูล (ติดประกาศ / จัดทำผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล)	←											→	สนง.กษจ./ สนง.กษอ.
๓. วิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	←											→	ศสท.
๔. เผยแพร่ข้อมูลจากฐานข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ ข้อมูลแล้ว	←											→	ศสท.
๕. อำนวนการ	←											→	ศสท./สสท.

๗. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (Output)

- ๑) มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
- ๒) มีการจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรที่มากขึ้นทะเบียนใหม่หรือปรับปรุงพื้นที่เพาะปลูก
- ๓) มีการวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์และจัดพิมพ์เป็นเอกสาร

๘.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

มีข้อมูลประกอบการเข้าร่วมโครงการ และมาตรการของภาครัฐ หรือ เอกชนกรณีที่มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งจะทำให้การสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

๘.๓ ตัวชี้วัดโครงการ

เชิงปริมาณ มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จำนวน ๖.๒ ล้านครัวเรือน

เชิงคุณภาพ มีข้อมูลประกอบการเข้าร่วมโครงการ และมาตรการของภาครัฐ หรือ เอกชนกรณีที่มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีการวิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการผลิต การตลาด ส่งเสริมการเกษตรบูรณาการข้อมูลร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือ และได้รับประโยชน์สูงสุด

๑๐. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

- ๑) นายไพศาล เชษฐสิงห์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์
- ๒) สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ

เป้าหมายการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่	จังหวัด/อำเภอ	เป้าหมายครัวเรือนเกษตรกร ทั้งหมด (ครัวเรือน)	ติดตามการจัดเก็บและปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	
			ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒
๑	กระสัง	๑๗,๑๒๐	๔,๒๘๐	๑๒,๘๔๐
๒	คูเมือง	๑๐,๙๓๑	๒,๗๓๓	๘,๑๙๘
๓	แคนดง	๕,๐๔๒	๑,๒๖๑	๓,๗๘๑
๔	เฉลิมพระเกียรติ	๖,๕๒๕	๑,๖๓๑	๔,๘๙๔
๕	ชำนิ	๖,๐๗๑	๑,๕๑๘	๔,๕๕๓
๖	นางรอง	๑๗,๐๙๙	๔,๒๗๕	๑๒,๘๒๔
๗	นาโพธิ์	๖,๑๘๕	๑,๕๔๖	๔,๖๓๙
๘	โนนดินแดง	๒,๙๒๐	๗๓๐	๒,๑๙๐
๙	โนนสุวรรณ	๓,๙๓๗	๙๘๔	๒,๙๕๓
๑๐	บ้านกรวด	๑๐,๙๔๗	๒,๗๓๗	๘,๒๑๐
๑๑	บ้านด่าน	๔,๖๑๘	๑,๑๕๕	๓,๔๖๓
๑๒	บ้านใหม่ไชยพจน์	๔,๘๔๓	๑,๒๑๑	๓,๖๓๒
๑๓	ประโคนชัย	๒๑,๒๔๖	๕,๓๑๒	๑๕,๙๓๔
๑๔	ปะคำ	๖,๔๐๔	๑,๖๐๑	๔,๘๐๓
๑๕	พลับพลาชัย	๗,๕๐๘	๑,๘๗๗	๕,๖๓๑
๑๖	พุทไธสง	๘,๘๒๑	๒,๒๐๕	๖,๖๑๖
๑๗	เมืองบุรีรัมย์	๒๔,๖๑๙	๖,๑๕๕	๑๘,๔๖๔
๑๘	ละหานทราย	๑๐,๗๗๘	๒,๖๙๕	๘,๐๘๓
๑๙	ลำปลายมาศ	๒๓,๒๐๕	๕,๘๐๑	๑๗,๔๐๔
๒๐	สตึก	๑๗,๐๑๓	๔,๒๕๓	๑๒,๗๖๐
๒๑	หนองกี่	๑๐,๒๓๑	๒,๕๕๘	๗,๖๗๓
๒๒	หนองหงส์	๘,๑๓๔	๒,๐๓๔	๖,๑๐๐
๒๓	ห้วยราช	๕,๘๗๑	๑,๔๖๘	๔,๔๐๓
	รวม	๒๔๐,๐๖๘	๖๐,๐๑๗	๑๘๐,๐๕๑

โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (ระบบส่งเสริมการเกษตร) ขับเคลื่อนการทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่

๑. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตรมีระบบส่งเสริมการเกษตรเป็นหลักในการดำเนินงาน คือ ระบบการฝึกอบรมและเยี่ยมเยียน (Training and Visit System : T&V System) ซึ่งจะมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับต่างๆ ผ่านเวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ มีการใช้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยมีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) เป็นกลไกในการดำเนินการ รวมทั้งการใช้เครือข่ายในการดำเนินการ เช่น อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ฯลฯ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการประสานงานและบูรณาการกับหน่วยงานวิจัย เพื่อให้มีการบูรณาการการทำงานเพื่อการวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอก กรมส่งเสริมการเกษตร ในการแลกเปลี่ยนความต้องการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร ขณะเดียวกันก็จะเป็นการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เป็นผลจากงานวิจัยและพัฒนาสู่การขยายผลให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกร

ดังนั้น การเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานส่งเสริมการเกษตร ทั้งภายในกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานวิชาการหรือวิจัยอื่นๆ โดยจัดให้มีเวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร ให้เจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรที่ประสบความสำเร็จ เป็นเวทีเชื่อมโยงวิชาการจากแหล่งความรู้ทางวิชาการไปสู่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ขณะเดียวกันเป็นช่องทางการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การส่งเสริมการเกษตรผ่าน ศพก. รวมทั้งเป็นเวทีในการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นปัญหาความต้องการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรสู่หน่วยงานวิชาการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด ซึ่งการจัดเวทีเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทั้งในส่วนกลาง เขต จังหวัด และอำเภอ กับหน่วยงานวิชาการต่างๆ โดยมีกลไกในการขับเคลื่อน คือ คณะกรรมการส่วนกลาง เขต และคณะทำงานความร่วมมือระดับจังหวัด เพื่อบริหารการขับเคลื่อนการพัฒนาเครือข่ายให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาการดำเนินงานให้มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ และให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกร

๒.๒ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยพัฒนาด้านการเกษตร และการขยายผลงานวิชาการด้วยงานส่งเสริมการเกษตร

๓. เป้าหมาย / สถานที่ดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร

(๑) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (District Workshop : DW) จำนวน ๓ ครั้ง

- สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอ จำนวน ๓ ครั้ง (ในรูปแบบเผชิญหน้า ๑ ครั้ง และผ่านระบบออนไลน์ ๒ ครั้ง) เพื่อให้เจ้าหน้าที่

ส่งเสริมการเกษตรของจังหวัด และอำเภอได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรที่ประสบความสำเร็จ กำหนดแผนการปฏิบัติงาน การติดตาม นิเทศงาน พร้อมทั้งการสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมประจำสัปดาห์ (Weekly Meeting : WM)

- เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอ เพื่อให้ นักส่งเสริมการเกษตร ได้แลกเปลี่ยนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา รวมทั้งวางแผนการดำเนินงานในช่วงสัปดาห์ถัดไป และปรับปรุงข้อมูลรวมทั้งติดตามแก้ปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงาน

- กำหนดให้อำเภอจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมประจำสัปดาห์ สัปดาห์ละ ๑ วัน (ทุกวันจันทร์)

(๓) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอประจำเดือน (District Monthly Meeting : DM)

- เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอ เพื่อให้ นักส่งเสริมการเกษตร ได้แลกเปลี่ยนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในเดือนที่ผ่านมา ติดตามแก้ปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานติดตามความก้าวหน้าและรายงานผลการดำเนินงานโครงการที่ได้รับมอบหมายที่ผ่านมา รวมทั้งวางแผนการดำเนินงานในเดือนถัดไป

- กำหนดให้อำเภอจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอ ประจำเดือน เดือนละ ๑ วัน (สัปดาห์ที่ ๑ ของเดือน)

(๔) การประชุมเกษตรอำเภอประจำเดือน (Monthly Meeting : MM)

- เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อให้ผู้บริหารระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด ได้แลกเปลี่ยนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในเดือนที่ผ่านมา ติดตามแก้ปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงาน รายงานผลและความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการที่ได้รับมอบหมายที่ผ่านมา

- กำหนดให้จัดการประชุมเกษตรอำเภอประจำเดือน เดือนละ ๑ วัน (วันทำการสุดท้ายของเดือน)

(๕) การประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดประจำเดือน (Provincial Meeting : PM)

- เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักส่งเสริมการเกษตรในระดับจังหวัด เพื่อให้ผู้บริหารระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด ได้แลกเปลี่ยนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในเดือนที่ผ่านมา ติดตามแก้ปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงาน รายงานผลและความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามที่ได้รับมอบหมาย และวางแผนการดำเนินงาน

- กำหนดให้จัดการประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดประจำเดือน เดือนละ ๑ วัน (สัปดาห์ที่ ๒ ของเดือน)

๔.๒ การขับเคลื่อนการทำงานในพื้นที่

- สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดทำปฏิทินระบบส่งเสริมการเกษตร
- สำนักงานเกษตรอำเภอ แต่งตั้งทีมเยี่ยมเยียนระบบส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอและจัดทำปฏิทินระบบส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรอำเภอ....

- ใช้ระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมองเป้าหมาย พื้นที่ – คน – สินค้า

- ใช้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นเครื่องมือช่วยในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร

- ใช้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ โดยร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ

- ใช้การจัดการความรู้ และกระบวนการวิจัยในงานประจำ (R๒R) ช่วยในการแสวงหาองค์ความรู้ในชุมชน

๔.๓ การนิเทศงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร

- สำนักงานเกษตรจังหวัด แต่งตั้งคณะทำงานติดตามนิเทศงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System) วางแผนการนิเทศงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ปีละ ๖ ครั้ง (๒ เดือนต่อครั้ง) เพื่อนิเทศงาน และขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร เติมเต็มองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานในพื้นที่และร่วมแก้ไขปัญหา รวมทั้งร่วมกันสรุปผลการนิเทศงาน

๔.๔ การรายงานแผน-ผลการปฏิบัติงาน

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกคน ทุกระดับ รายงานแผนและผลการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร ทางโปรแกรมระบบจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ตามระบบส่งเสริมการเกษตร (<http://tandv.doae.go.th>) โดยสามารถบันทึกแผนการปฏิบัติงาน (รายบุคคล) ให้เสร็จภายในวันที่ ๕ ของทุกเดือน โดยหัวหน้าผู้มีอำนาจอนุมัติสามารถอนุมัติแผนปฏิบัติงาน (รายบุคคล) ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนนั้น ทั้งนี้การบันทึกผลการปฏิบัติงาน (รายบุคคล) กำหนดให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป

๔.๕ การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์

- สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การนำระบบส่งเสริมการเกษตรไปขับเคลื่อนงานในพื้นที่ ในรูปแบบวีดิทัศน์ พร้อมอัปโหลดใน Youtube และส่ง Link ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเกษตรอำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.๖๔	พ.ย.๖๔	ธ.ค.๖๔	ม.ค.๖๕	ก.พ.๖๕	มี.ค.๖๕	เม.ย.๖๕	พ.ค.๖๕	มิ.ย.๖๕	ก.ค.๖๕	ส.ค.๖๕	ก.ย.๖๕
๑. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร												
๑.๑ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (District Workshop : DW)		↔			↔					↔		

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.๖๔	พ.ย.๖๔	ธ.ค.๖๔	ม.ค.๖๕	ก.พ.๖๕	มี.ค.๖๕	เม.ย.๖๕	พ.ค.๖๕	มิ.ย.๖๕	ก.ค.๖๕	ส.ค.๖๕	ก.ย.๖๕
๑.๒ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมประจำสัปดาห์ (Weekly Meeting : WM)	←											→
๑.๓ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอ ประจำเดือน (District Monthly Meeting : DM)	←											→
๑.๔ การประชุมเกษตรอำเภอ ประจำเดือน (Monthly Meeting : MM)	←											→
๒. การขับเคลื่อนการทำงานในพื้นที่	←											→
๓. การนิเทศงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร		↔		↔		↔		↔		↔		↔
๔. การรายงานแผน-ผลการปฏิบัติงาน	←											→
๕. การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์							↔					

๖. ระยะเวลา ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (Output)

- มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร
- หน่วยงานวิชาการเกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้แบบมุ่งเป้าหมายและเกิดการขยายผลสู่เกษตรกร

ผลลัพธ์ (Outcome)

- เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถและมีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ และให้บริการงานส่งเสริมการเกษตร

ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ ๑. จำนวนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร
๒. จำนวนองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน
- เชิงคุณภาพ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรไปขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรให้บรรลุตามเป้าหมาย

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ : นางสาวสุพัตรา เนื้อไม้หอม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ โทร. ๐๘๙-๒๘๔๔๖๔๓

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๕

๑. หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เพื่อให้เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบกับในสภาวะปัจจุบันสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมี ปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ปัญหาโรค แมลงและพื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้มี ปริมาณน้อย และมีคุณภาพต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่ จึงประสบกับปัญหาการขาดทุน เกิดหนี้สิน และไม่สามารถ พึ่งพาตนเองได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชน และสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดย เน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการ เพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนยึดหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้ อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพ ของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่ค้ำถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุด ที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่าง ๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะ พุดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้ง การให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒.๒ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรใน พื้นที่

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการใน ๒๓ อำเภอ ประกอบด้วย

๓.๑ ศูนย์หลัก ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอละ ๑ ศูนย์

๓.๒ ศูนย์เครือข่าย ได้แก่

๓.๒.๑ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) อำเภอละ ๑ ศูนย์ รวม ๒๓ ศูนย์

๓.๒.๒ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) อำเภอละ ๒ ศูนย์ รวม ๔๖ ศูนย์

๓.๓ ศูนย์เครือข่ายอื่นๆ เช่น ศูนย์เรียนรู้ด้านบัญชี ศูนย์เรียนรู้พืชผัก ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง ฯลฯ

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมการดำเนินงานของ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมหลัก คือ

๔.๑ การพัฒนาศักยภาพของ ศพก. และศูนย์เครือข่าย

เป้าหมาย เป็นการพัฒนาศักยภาพ ศพก.และศูนย์เครือข่ายให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนและให้บริการด้านการเกษตร คือ

๔.๑.๑ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

เป้าหมายหลัก มุ่งเน้นพัฒนา ศพก.ทุกแห่งสามารถผลิตสินค้าปลอดภัยและได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

เป้าหมายรอง สนับสนุนและพัฒนา ศพก.ที่มีศักยภาพและความพร้อม คือ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมไปใช้ดำเนินงานและการต่อยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การพัฒนาศักยภาพ ศพก.ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน เป็นสถานที่ให้บริการข่าวสาร บริการด้านการเกษตร รวมทั้งเป็นสถานที่รับเรื่องร้องเรียนของเกษตรกรในชุมชน ดำเนินการโดยเกษตรกรต้นแบบ คณะกรรมการ ศพก. และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของ ศพก. จัดทำแผนและแนวทางการพัฒนา ศพก. ประกอบด้วย

๑) วิเคราะห์ศักยภาพ ศพก. เพื่อจัดทำแผนและแนวทางการพัฒนาโดยคณะกรรมการ ศพก. ร่วมกับเกษตรกรอำเภอ ประกอบด้วย

๑.๑) แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (แผน ราย ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

๑.๒) แผนการอบรมเกษตรกรของ ศพก./ ศูนย์เครือข่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

หมายเหตุ : แผนข้อ ๑.๑ – ๑.๒ ให้จัดทำแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ และมีประจำไว้ ณ ศพก. โดยไม่ต้องจัดส่งสำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๒) กำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ การกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จัดทำแผนการเรียนรู้ของเกษตรกรที่จะเข้ามาเรียนรู้ที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหรือศูนย์เครือข่ายให้สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาและความต้องการของชุมชน ตลอดจนการเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีจากศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center) มาถ่ายทอดสู่เกษตรกรตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ โดยเน้นประเด็นหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิต) ประกอบไปด้วย หลักสูตรหลัก หลักสูตรบังคับ และหลักสูตรเสริม ดังนี้

๒.๑) หลักสูตรหลัก ได้แก่ Zoning การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การจัดทำมาตรฐานการผลิต การจัดการด้านการตลาด การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช ความรู้ด้านการเกษตรทั่วไป เช่น ทางเลือกในการผลิตตามความต้องการของชุมชน การผลิตตามกิจกรรมแปลงใหญ่ เป็นต้น

๒.๒) หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และการจัดทำบัญชีครัวเรือน

๒.๓) หลักสูตรเสริม เช่น การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน แผนธุรกิจ อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน

๓) **การพัฒนาฐานเรียนรู้** พัฒนาฐานเรียนรู้เพื่อที่จะเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี จุดสาธิตของศูนย์เรียนรู้ฯ ที่สอดคล้องและสนับสนุนหลักสูตรการเรียนรู้ โดยให้มียุทธศาสตร์ความรู้ของฐานการเรียนรู้ นั้น ๆ ประจำไว้ที่ฐานการเรียนรู้ด้วย (เพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองได้เพิ่ม)

๔) **การพัฒนาแปลงเรียนรู้** การปรับปรุงและพัฒนาแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องของการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ให้เห็นได้ชัดเจน

๕) **การพัฒนาพื้นที่บริเวณศูนย์ฯ** สิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งจัดทำ/ปรับปรุงข้อมูลประจำศูนย์ฯ ให้มีความพร้อมในการให้บริการ โดยสำนักงานเกษตรอำเภอ เกษตรกรต้นแบบ และเจ้าของศูนย์เครือข่ายประสานงานและบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการสนับสนุนการพัฒนา

๖) **แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศูนย์เครือข่าย** เพื่อให้มีการเสริมหนุน ศพก. กับศูนย์เครือข่ายซึ่งกันและกันในการถ่ายทอดความรู้และการให้บริการด้านการเกษตรของชุมชน ทั้งนี้ ต้องมี **“แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศูนย์เครือข่าย พร้อมเทคโนโลยีเด่นแต่ละศูนย์”** ติดตั้งใน ศพก.หลัก ทั้งนี้ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่

๔.๑.๒ การพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. (ยกเว้น ศจช.และ ศคปช.)

เกษตรกรต้นแบบ คณะกรรมการ ศพก. และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของศูนย์เครือข่าย (ยกเว้น ศจช.และ ศคปช.) เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมในการเป็นจุดเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรด้านต่าง ๆ โดยการจัดทำแผนและแนวทางการพัฒนาศูนย์เครือข่ายพร้อมทั้งเสนอให้ CoO ทราบด้วย และดำเนินการพัฒนาศูนย์เครือข่ายตามแผน ๓ ศูนย์ โดยมีกรอบการพิจารณาคัดเลือก ดังนี้

๑) เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีการทำงานเชื่อมโยงกับ ศพก. มาอย่างต่อเนื่อง และมีการบันทึกข้อมูลในระบบรายงาน ศพก. (<https://learningpoint.doe.go.th/login>) หัวข้อ “รายงานการดำเนินงานศูนย์เครือข่ายของ ศพก.”

๒) เป็นศูนย์เครือข่ายที่มีศักยภาพในการสนับสนุนการดำเนินงานของ ศพก. แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ

๓) เป็นศูนย์เครือข่ายที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. จากกรมส่งเสริมการเกษตรในปี ๒๕๖๔

๔) ในการพิจารณาคัดเลือกศูนย์เครือข่าย ขอให้เป็น **มติคณะกรรมการ ศพก.** และปรากฏในรายงานการประชุมคณะกรรมการ ศพก. ด้วย

๕) กรณีนอกเหนือจากเกณฑ์การพิจารณา ๔ ข้างกล่าว ขอให้ใช้ **มติคณะกรรมการ ศพก.** และปรากฏในรายงานการประชุมคณะกรรมการ ศพก. ด้วย

๔.๒ การพัฒนาเกษตรกร

๔.๒.๑ **การอบรมเกษตรกรผู้นำ** โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ เกษตรกรรายใหม่ หรือเกษตรกรที่เป็นสมาชิกแปลงใหญ่ หรือเกษตรกรที่เตรียมเพื่อจะเข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ จำนวน ๓๐ ราย/อำเภอ เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรไปสู่การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยให้แต่ละอำเภอ วิเคราะห์ข้อมูลการผลิตพืชในพื้นที่และเลือกพืชที่น่าสนใจหรือพืชเศรษฐกิจหลักของพื้นที่นั้น ๑ ชนิด หรือประเด็นการเกษตรที่ต้องการพัฒนา

ของพื้นที่ เพื่อกำหนดการจัดกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติให้กับเกษตรกรผู้นำ ตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ ที่กำหนด เน้นการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ซึ่งกำหนดให้จัดการเรียนรู้ ๒ ครั้ง และให้มีการศึกษาดูงาน ณ สถานที่ที่มีองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการ หรือประเด็นเนื้อหาวิชาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่อบรม จำนวน ๑ ครั้ง สำหรับสถานที่จัดการเรียนรู้นั้นสามารถจัดอบรมได้ที่ ศพก. หรือ ศูนย์เครือข่าย ตามที่คณะกรรมการ ศพก. ได้ร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสม และเมื่อดำเนินการอบรมเกษตรกรในแต่ละครั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้บันทึกข้อมูลการอบรมเกษตรกรผู้นำในระบบรายงาน ศพก. (<https://learningpoint.doe.go.th/login>) หัวข้อ “รายงานสรุปการจัดอบรมเกษตรกร”

๔.๒.๒ การอบรมประธานศูนย์เครือข่าย ศพก. สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการจัดอบรมให้กับประธานศูนย์เครือข่าย โดยจัดอบรม ๑ ครั้ง เพื่อการพัฒนาศักยภาพของประธานศูนย์เครือข่าย ในประเด็น การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตรในพื้นที่ การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีออนไลน์ หรือในประเด็นอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่

๔.๓ การสนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และเครือข่าย

๔.๓.๑ การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี ๒๕๖๕ กำหนดให้ดำเนินการอย่างน้อยจังหวัดละ ๑ จุด เกษตรกรที่เข้าร่วมงาน ไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย/อำเภอ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ หน่วยงานภาคีเครือข่าย และคณะกรรมการ ศพก./ศูนย์เครือข่าย ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่ แล้วดำเนินการคัดเลือกชนิดพืช/สถานการณ์การเกษตรที่สำคัญ หรือประเด็นเร่งด่วนมากำหนดเป็นเป้าหมายหลัก ในการนำเสนอการจัดงาน จากนั้น ร่วมกันวางแผน และดำเนินการจัดงานให้สอดคล้องกับชนิดพืชหลัก/ประเด็นหลักที่ได้กำหนดไว้ โดยสามารถจัดได้ ณ ศพก./ ศูนย์เครือข่าย ศพก./ แปลงใหญ่/ สถาบันการศึกษาในพื้นที่/ ศูนย์ AIC/ หน่วยงานวิชาการ/ ภาคเอกชน หรือสถานที่อื่นๆ ที่มีความเหมาะสม มีเทคโนโลยี นวัตกรรมทางการเกษตรที่สามารถเป็นสถานที่จัดกิจกรรม และมีจุดเรียนรู้/การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกรได้

• ในกรณีจังหวัดที่มีเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรม Field Day เป็นจำนวนมากเกินกว่ามาตรการปฏิบัติตามแนวทางของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) (ศบค.) และข้อกำหนดของทางผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นๆ กำหนด เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างเรียบร้อย และมีความปลอดภัย จังหวัดสามารถพิจารณาดำเนินการได้ ดังนี้

- แบ่งเป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมงาน Field Day ออกเป็นกลุ่มย่อย หรือ
- แบ่งจำนวนครั้ง/แบ่งการจัดงานตามกลุ่มอำเภอ หรือ
- ปรับรูปแบบการจัดงานได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และสถานการณ์ในช่วงเวลานั้น ๆ

๔.๔ การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๔.๔.๑ การประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ

โดยเกษตรกรต้นแบบ (ประธานคณะกรรมการ ศพก.) ร่วมกับแปลงใหญ่ และเกษตรอำเภอ จัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการได้ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานของ ศพก. และแปลงใหญ่ การรับรองศูนย์เครือข่าย การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน การสรุปผลการดำเนินงาน และอื่นๆ ตามความเหมาะสม โดยเป็นการจัดการประชุมรูปแบบปกติ (แบบเผชิญหน้า) จำนวน ๔ ครั้ง/ปี

๔.๕ การติดตาม และรายงาน

การติดตามการดำเนินงาน ศพก. สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตาม สนับสนุน ประเมินผล เกษตรกรที่มาเรียนรู้ และผลการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ให้รายงานแผนและผลการดำเนินงาน ในระบบรายงานแบบ Online ที่ (<http://learningpoints.doae.go.th/login>) ตามประเด็นดังนี้

- ผลการจัดอบรมเกษตรกรผู้นำ จำนวน ๓๐ ราย/ศูนย์
- ศูนย์เครือข่าย
- การให้บริการของ ศพก.

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๑. การพัฒนาศักยภาพของ ศพก. และศูนย์เครือข่าย												
๑.๑ พัฒนา ศพก.หลัก							↔					
๑.๒ พัฒนาศูนย์เครือข่าย							↔					
๒. พัฒนาเกษตรกร												
๒.๑ อบรมเกษตรกรผู้นำ			↔		↔			↔				
๒.๒ อบรมประธานเครือข่าย								↔				
๓. สนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และเครือข่าย												
๓.๑ จัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี ฯ (Field day)			↔									
๒.การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน												
๒.๑ ประชุมคณะกรรมการ ศพก.ระดับจังหวัด		↔			↔		↔		↔			
๒.๒ ประชุมคณะกรรมการ ศพก.ระดับอำเภอ			↔		↔			↔		↔		
๕. ติดตาม และรายงานผล												
๕.๑ ติดตามและรายงานการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้		←									→	

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต

ผลผลิต เกษตรกรจำนวน ๖๙๐ ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากศพก.

จำนวนศพก.หลัก ได้รับการพัฒนา ๒๓ ศูนย์

จำนวนศูนย์เครือข่าย ได้รับการพัฒนา จำนวน ๑๑๕ ศูนย์ (ศคปช. ๒๓ ศูนย์ ศจช. ๒๓ศูนย์ และศูนย์เครือข่ายอื่น ๖๙ ศูนย์

๘. ผู้รับผิดชอบ

นางสาวพิจิตรา โกติรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ ๐๘๓-๕๖๒๙๑๖๑

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาศูนย์เครือข่าย (ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน)

๑. หลักการและเหตุผล

การผลิตสินค้าเกษตรของไทยต้องอาศัยปุ๋ยเคมีเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อให้ได้สินค้าที่ได้มาตรฐาน ประเทศไทยต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีเป็นส่วนใหญ่ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีเกินความจำเป็น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของไทยสูงขึ้น พืชมีความอ่อนแอต่อการทำลายของศัตรูพืช การใช้สารเคมีเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อความปลอดภัยของผลผลิตและสภาพแวดล้อม การสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกรในการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเป็นหนึ่งเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ นำสู่เกษตรอัจฉริยะ ที่จะช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตได้

ในปี ๒๕๕๘ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ที่บริหารจัดการโดยเกษตรกร ใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนขยายผลการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินไปสู่ชุมชน และต่อมาในปี ๒๕๖๐ ได้ถูกจัดให้เป็นเครือข่ายด้านดินและปุ๋ยของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ศพก.) ที่มีบทบาทภารกิจเป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการด้านดินและปุ๋ยของชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

๒. วัตถุประสงค์

๒. ๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒. ๒ เพื่อให้เกษตรกรนำเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินไปปรับใช้และถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรทั่วไป

๒.๓ เพื่อพัฒนาศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนให้เป็นจุดให้บริการด้านดินและปุ๋ยของชุมชน

๓. เป้าหมาย ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนทุกอำเภอ

๔. กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

๑) ประชุมเครือข่ายเจ้าหน้าที่ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนระดับจังหวัดและอำเภอ

สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดประชุมเครือข่ายเจ้าหน้าที่ ศดปช.ระดับจังหวัดและอำเภอ จำนวน ๑ ครั้ง ๒๕ ราย เพื่อให้เจ้าหน้าที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์การขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต ปัญหาอุปสรรค วางแผนการขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต และต่อยอดไปสู่กิจกรรมอื่นที่จะนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าทั้งระบบ

๒) จัดเวทีถอดบทเรียนศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)

สำนักงานเกษตรอำเภอจัดเวทีให้สมาชิก ศดปช. จำนวน ๑ ครั้ง ๑๕ ราย ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ความสำเร็จในการขับเคลื่อนงาน ศดปช. ในการขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่พบ วางแผน ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหามา เพื่อขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนไปสู่ชุมชนให้กว้างขวางขึ้น การรวบรวมจัดหาแม่ปุ๋ยที่มีคุณภาพดี และประชาสัมพันธ์กิจกรรม ศดปช. ไปสู่สาธารณชน

๓) ประกวดศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการคัดเลือกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนที่มีผลสำเร็จในการดำเนินการดีเด่น ตามหลักเกณฑ์ที่กรมฯ กำหนด โดยใช้แบบสัมภาษณ์และการลงพื้นที่เพื่อประเมินผลสำเร็จ ถอดองค์ความรู้ปัจจัยที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ และพิจารณาคัดเลือกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนที่มีผลสำเร็จดีเด่น ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ศูนย์ เพื่อส่งประกวดในระดับเขตต่อไป พร้อมทั้งดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ความยาว ๓-๕ นาที เพื่อแสดงให้เห็นผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมและปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จเพื่อประชาสัมพันธ์แนะนำศูนย์ต้นแบบและให้ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนอื่นๆ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองต่อไป

๔) ปรับปรุงฐานข้อมูล ศดปช. ใน application รู้ดิน รู้ปุ๋ย

สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเก็บและปรับปรุงข้อมูลสมาชิกศดปช. ให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งข้อมูลผลวิเคราะห์ดินและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องของเกษตรกรที่มาใช้บริการด้านดินและปุ๋ยเพื่อบันทึกลงใน application รู้ดิน รู้ปุ๋ย

๕) สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

(ยกเว้น อ.เมืองบุรีรัมย์ อ.นาโพธิ์ อ.กระสัง อ.พลับพลาชัย อ.ปะคำ และอำเภอโนนดินแดง)

สำนักงานเกษตรจังหวัด สนับสนุนงบประมาณหรือจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของ ศดปช.ตามบทบาทภารกิจของ ศดปช. เช่น จัดพิมพ์แผนที่ชุดดินระดับตำบล แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ศดปช. จัดซื้อจัดหาชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดินแบบรวดเร็ว ชุดน้ำยาเติม ปัจจัยการผลิต เช่น แม่ปุ๋ย วัสดุปรับปรุงดิน เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ เป็นต้น

๖) สนับสนุนการจัดทำสถานีเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ย

สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการจัดทำสื่อ เอกสารด้านการจัดการดินและปุ๋ย นิทรรศการ เพื่อสนับสนุนการจัดทำสถานีเรียนรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ย (จังหวัด)

๗) จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย

สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรสมาชิกของ ศดปช. ที่สามารถเป็นวิทยากรเกษตรในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรในชุมชน เพื่อจัดทำแปลงเรียนรู้การจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๑ แปลง ขนาดพื้นที่ตามความเหมาะสม โดยใช้เป็นจุดถ่ายทอดความรู้และขยายผลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามความเหมาะสม ได้แก่ การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัด การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัด ร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ปุ๋ยพืชสด หรือการไถกลบตอซังพืชหลัก เพื่อปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงโครงสร้างของดินและ/หรือปุ๋ยชีวภาพ โดยต้องมีการเปรียบเทียบกับแปลงที่เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามวิธีการของเกษตรกร เพื่อให้เห็นความแตกต่างของต้นทุนการผลิตและผลผลิต รวมถึงความแตกต่างในแง่อื่น ๆ เช่น ความแข็งแรง ความทนทานต่อโรคแมลงของต้นพืช โดยทั้ง ๒ แปลง ต้องมีการปฏิบัติแบบเดียวกัน ยกเว้นเฉพาะเรื่องการใช้ปุ๋ยที่แตกต่างกัน (สูตรปุ๋ยและจำนวนครั้งในการใส่ให้เป็นไปตามคำแนะนำ)

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. ประชุมเครือข่ายเจ้าหน้าที่ ศดปช.ระดับจังหวัดและอำเภอ							↔					
๒. จัดเวทีถอดบทเรียน ศดปช.							↔					
๓. ประกวด ศดปช.							↔					
๔. ปรับปรุงฐานข้อมูล ศดปช.ใน application รู้ดิน รู้ปุ๋ย		↔										
๕. สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของ ศดปช.		↔										
๖. สนับสนุนการจัดทำสถานีเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ย							↔					

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน										
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕							
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.
๗. จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย							↔				
๘. ติดตามและประเมิน		←									→

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต

๑) เกษตรกรสมาชิก ศดปช จำนวน .๒๓ ศูนย์ ได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน ๒๓ ศูนย์ ได้รับการพัฒนาเป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านดินและปุ๋ย

๖.๒ ผลลัพธ์

๑) เกษตรกรสมาชิก สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ถูกต้อง และถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรทั่วไปได้

๒) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนได้รับการพัฒนา สามารถให้บริการและสร้างเครือข่ายได้

๖.๓ ตัวชี้วัด

สมาชิก ศดปช. ร้อยละ ๗๐ สามารถให้บริการปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินได้

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรสมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ นางสาวพรสวรรค์ นิลสนธิ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มอารักขาพืช โทร. ๐๙ ๔๔๙๒ ๖๒๔๑

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)

๑. พัฒนา ศจช.ต้นแบบด้านการจัดการศัตรูพืชโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เป้าหมาย ประธาน คณะกรรมการ หรือสมาชิก ศจช. จำนวน ๑๐ ราย (อ.พุทไธสง)

วิธีดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอพุทไธสง อบรมถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรด้วยรูปแบบที่เหมาะสมตามสถานการณ์ของพื้นที่ จัดอบรมฯ จำนวน ๕ ครั้ง ครั้งละ ๑๐ ราย ได้แก่ ประธาน คณะกรรมการ สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) โดยต้องเข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลเพาะปลูก เลือกชนิดพืชในการเรียนรู้ จำนวน ๑ ชนิด โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของสมาชิก ศจช. และต้องเป็นพืชชนิดเดียวกับแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร (ตามกิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร) เพื่อให้เกษตรกรได้ฝึกปฏิบัติจริง และเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

๒. จัดทำแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร

เป้าหมาย ศจช. อำเภอพุทไธสง

วิธีดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอพุทไธสง และ ศจช. (ที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา ศจช. ต้นแบบ ด้านการจัดการศัตรูพืชโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร) ร่วมกันจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแปลงที่เกษตรกรจะร่วมกันศึกษา ฝึกหัด เรียนรู้ ทดลอง เปรียบเทียบ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกษตรกรต้องการ หรือควรที่จะเรียนรู้ จำนวน ๑ แปลง ขนาดพื้นที่ตามความเหมาะสมกับชนิดพืช และควรจะมีแปลงเปรียบเทียบเพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ เช่น แปลงที่เกษตรกรปฏิบัติด้วยวิธีปัจจุบันของเกษตรกร หรือแปลงที่มีการใช้สารเคมีมาโดยตลอด หรือแปลงที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูพืช เป็นต้น เพื่อใช้เปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับแปลงเรียนรู้ (แปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร คือ แปลงที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการ) บันทึกข้อมูลการดำเนินกิจกรรม การเรียนรู้ของเกษตรกรในการจัดทำแปลงเรียนรู้ และแปลงเปรียบเทียบ ตลอดฤดูกาลเพาะปลูก และรายงานผลให้สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ทราบ

๓. จัดกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกร เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพ ศจช.

เป้าหมาย ศจช. ทั้ง ๒๓ อำเภอๆ ๑ ศูนย์ๆ ละ ๑๕ ราย

วิธีดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการอารักขาพืชแก่สมาชิก ศจช. ๆ ละ ๑๕ ราย จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพ ศจช. โดยเกษตรกรที่ร่วมกิจกรรมครั้งแรก และครั้งที่ ๒ อาจเป็นรายเดียวกันหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และแนวทางการพัฒนาสมาชิก ศจช. ของแต่ละพื้นที่นั้น ๆ ทั้งนี้ หากเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ศจช. มีความสนใจร่วมกระบวนการเรียนรู้ สามารถพิจารณาให้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นการเพิ่มเติมได้ หัวข้อการจัดกระบวนการเรียนรู้ควรมาจากความต้องการของกลุ่มเกษตรกร สภาพปัญหา และชนิดของศัตรูพืชในพื้นที่ โดยหัวข้อการจัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ครั้งแรก และครั้งที่ ๒ อาจเป็นเรื่องเดียวกันหรือไม่ก็ได้ ให้พิจารณาจากความต้องการของเกษตรกรเป็นหลัก

๔. สนับสนุนวัสดุผลิตปัจจัยควบคุมศัตรูพืช : สนับสนุนวัสดุผลิตเชื้อจุลินทรีย์พร้อมใช้

เป้าหมาย ศจช. ทั้ง ๒๓ อำเภอๆ ๑ ศูนย์

วิธีดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดซื้อ จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ และปัจจัยสำหรับใช้ในการผลิตจุลินทรีย์ และแมลงศัตรูธรรมชาติควบคุมศัตรูพืชที่จำเป็น สนับสนุนแก่ ศจช. ทั้งนี้ การสนับสนุนวัสดุผลิตปัจจัยควบคุมศัตรูพืชทั้งชนิด และปริมาณ พิจารณาตามความต้องการ ความ

เหมาะสมของ ศจช. โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าเป็นหลักสำคัญ รวมถึงพิจารณาจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่เดิมแล้วของแต่ละ ศจช.

๕. สนับสนุนการสำรวจและติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช : สนับสนุนการสำรวจ ติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชใน ศจช. และพื้นที่เสี่ยง

เป้าหมาย ทั้ง ๒๓ อำเภอ จำนวน ๗๓ แปลง

วิธีดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเป็นแปลงตัวแทนในการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชของ ศจช. ใน ๒๓ อำเภอ ๆ ละ ๒ ศจช. รวม ๔๖ แปลง และแปลงติดตามสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยง ๒๗ แปลง ดำเนินการสำรวจทุกสัปดาห์ตามแบบสำรวจ และประเมินสถานการณ์ที่กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยกำหนด นำข้อมูลที่สามารถได้มาวิเคราะห์สถานการณ์การระบาด เพื่อแจ้งเตือนภัยในพื้นที่พร้อมรายงานข้อมูลออนไลน์ผ่านระบบแปลงติดตามสถานการณ์การระบาดศัตรูพืชของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยทุกสัปดาห์ (<https://forecast-ppsf.doae.go.th/> จนกว่าจะมีการแจ้งเปลี่ยนแปลงระบบ)

๖. ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อน ศจช. และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด

เป้าหมาย คณะกรรมการขับเคลื่อน ศจช. และแปลงใหญ่ จำนวน ๒๐ ราย

วิธีดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ จัดประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการขับเคลื่อน ศจช. และคณะกรรมการขับเคลื่อนแปลงใหญ่ จำนวน ๑ ครั้ง อย่างน้อย ๒๐ คน ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมตามสถานการณ์ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่ายระหว่าง ศจช. และแปลงใหญ่ เช่น การเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการผลิต และด้านการตลาด เป็นต้น นำสู่การบูรณาการการขับเคลื่อนการเกษตรร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

๗. ประกวด ศจช. ดีเด่นระดับจังหวัด

เป้าหมาย ศจช. ทุกอำเภอ

วิธีดำเนินการ สำนักงานเกษตรอำเภอจัดทำคำสั่งแต่งตั้งกรรมการคัดเลือก ศจช. ดีเด่น ๑ ชุด

ประกอบด้วย คณะกรรมการ ไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยมีเกษตรอำเภอเป็นประธาน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรอำเภอ ผู้รับผิดชอบงานด้านอารักขาพืชเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือก ศจช. ในอำเภอที่มีผลงานด้านการจัดการศัตรูพืชดีเด่น จำนวน ๑ ศจช. โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น ตามที่กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยกำหนดประกอบการพิจารณา และส่งผลการคัดเลือกพร้อมรายละเอียดคุณสมบัติ / ผลการดำเนินงาน / ภาพกิจกรรม และอื่น ๆ ของ ศจช. ดีเด่น ระดับอำเภอ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดต่อไป และสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดระดับชั้นศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ทุก ศจช. ที่มีอยู่ในพื้นที่) เพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการพัฒนาศักยภาพของ ศจช. ในด้านการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่และการพัฒนาของสมาชิก ศจช. โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินศักยภาพ และจัดระดับชั้นศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ปี ๒๕๖๕

กิจกรรมเสริมสร้างความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๑. ขั้เคลื่อนการดำเนินงานและการให้บริการคลินิกพืชระดับพื้นที่

เป้าหมาย เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอารักขาพืชทั้ง ๒๓ อำเภอ

วิธีดำเนินการ ๑. ด้านการพัฒนาเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้เกี่ยวกับการวินิจฉัยอาการผิดปกติที่พบเป็นประจำในพื้นที่ รวมถึงศัตรูพืชสำคัญและการจัดการศัตรูพืช จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ฯ

๒. ด้านการให้บริการในระดับพื้นที่ สำนักงานเกษตรอำเภอเปิดให้บริการคลินิกพืชที่สำนักงานอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ วัน และให้บริการตามสถานีให้บริการในงานอำเภออื่นเคลื่อนที่ เป็นต้น โดยวางแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้อง กับระบบส่งเสริมการเกษตร T&V System และรายงานผลการให้บริการคลินิกพืชตามแบบรายงานที่กำหนด ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบทุกวันที่ ๒๕ ของเดือนทาง e-mail :

plantprotection_๒๐๑๓@hotmail.com

แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานและการให้บริการของศูนย์ จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)												
๑. พัฒนา ศจช. ต้นแบบด้านการจัดการศัตรูพืชโดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน				↔								
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร				↔								
๓. จัดกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกรเพื่อพัฒนาและยกระดับ คุณภาพ ศจช.								↔	↔			
๔. สนับสนุนวัสดุผลิตปัจจัยควบคุมศัตรูพืช												
- สนับสนุนวัสดุผลิตเชื้อจุลินทรีย์พร้อมใช้		↔										
๕. สนับสนุนการสำรวจและติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช			↔									
๖. ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อน ศจช. และแปลงใหญ่ระดับ จังหวัด									↔			
๗. ประกวด ศจช.ดีเด่นระดับจังหวัด								↔				
กิจกรรมเสริมสร้างความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของ จนท.อารักขา พืช												
๑. ขั้เคลื่อนการดำเนินงานและการให้บริการคลินิกพืชระดับ พื้นที่								↔				

หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ นายเฉลิมพล บุตรศรี ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กลุ่มอารักขาพืช

โทรศัพท์ ๐๙๘ ๒๕๕ ๒๕๓

โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ สนับสนุนและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีแนวทางการพัฒนาสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตราย การส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ และผลักดันให้การผลผลิตเข้าสู่การรับรองมาตรฐานคุณภาพสินค้าเกษตรในประเภทต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการการแข่งขัน สินค้าเกษตรมีมูลค่าสูงขึ้น ในกระบวนการผลิตมักพบปัญหาเรื่องการเข้าทำลายของศัตรูพืช ไม่ว่าจะเป็นศัตรูพืชประจำถิ่นที่มีการระบาดเป็นประจำ หรือศัตรูพืชชนิดใหม่ ซึ่งเกษตรกรจะใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชเพียงอย่างเดียว เนื่องจากหาได้ง่ายเห็นผลเร็ว แต่หากละเลยไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้อย่างเคร่งครัด ส่งผลให้เกิดการปนเปื้อนสารเคมีในผลผลิต ซึ่งเกษตรกรผู้ซื้อจะได้รับอันตรายจากการสะสมของสารเคมีในร่างกาย และสภาพแวดล้อมได้รับผลกระทบจากการตกค้างของสารเคมีในดินและน้ำด้วย หากต้องการจัดการศัตรูพืชเหล่านี้ให้ได้ผล ควรต้องใช้หลายๆ วิธีร่วมกันจึงสามารถแก้ปัญหาการระบาดของศัตรูพืชได้ ทั้งนี้การเลือกใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีใดนั้น เกษตรกรต้องรู้จักศัตรูพืชที่กำลังเผชิญอยู่ และรู้จักการออกแบบวิธีการให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพกับศัตรูพืชนั้นๆ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์จึงส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถจัดการศัตรูพืชได้โดยไม่ต้องพึ่งพาแต่สารเคมีเพียงอย่างเดียว แต่ในสถานการณ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี เกษตรกรก็สามารถใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย เพื่อให้ผลผลิตมีความปลอดภัยจากสารเคมีทางการเกษตรตกค้าง และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การยกระดับความปลอดภัยของสินค้าเกษตรให้สูงขึ้น เพิ่มโอกาสการแข่งขัน ทำให้มูลค่าของผลผลิตเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนพร้อมถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรวางแผนการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานเพื่อเข้าสู่การรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัย

๒.๒ ส่งเสริมและสนับสนุน การถ่ายทอดความรู้ การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักบ้านโนนสะอาด ตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จำนวน ๕๐ ราย

๓.๒ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักบ้านโนนดินแดง ตำบลทองหลาง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จำนวน ๕๐ ราย

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรดำเนินการวางแผนและจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน

๔.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานและการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย ให้กับกลุ่มเกษตรกรตามข้อ ๓ โดยประเมินพฤติกรรมการใช้สารเคมีของเกษตรกรทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ

๔.๑.๒ สนับสนุนให้เกษตรกรดำเนินการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน และดำเนินการจัดหาปัจจัยสำหรับควบคุมศัตรูพืชที่จำเป็นให้กับเกษตรกร และสามารถจัดทำแผนความต้องการขอรับการสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ และพ่อแม่พันธุ์ศัตรูธรรมชาติ รวมถึงชีวภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้แต่เกษตรกรไม่สามารถผลิตเองได้ ไปยังศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชเพื่อขอรับการสนับสนุนต่อไป

๔.๒ ติดตาม กำกับดูแล และประเมินผล

๔.๒.๑ ประเมินผลสารพิษทางการเกษตรตกค้างในผลผลิตของเกษตรกรก่อนการเก็บเกี่ยว โดยดำเนินการตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอย่างน้อย ๑ ครั้ง

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ด.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า												
โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร												
กิจกรรม ส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร												
๑. ส่งเสริมการและสนับสนุนให้เกษตรกรดำเนินการวางแผนและจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน												
๑.๑ บริหารจัดการถ่ายทอดความรู้ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานและการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย			↔				↔					
๑.๒ สนับสนุนให้เกษตรกรดำเนินการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน			↔				↔					
๒ .ติดตาม กำกับดูแล และประเมินผล												
๒.๑ ประเมินผลสารพิษทางการเกษตรตกค้างในผลผลิตทางการเกษตร												
๑) ดำเนินการตรวจวิเคราะห์สารตกค้างในผลผลิตการเกษตร									↔			

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานและการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยได้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรมีความรู้ เกิดความเข้าใจในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน และการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

๖.๓ ตัวชี้วัด

เกษตรกรร้อยละ ๗๐ เข้าใจการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน และใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้อง

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นางสาวเพ็ญสุภา เพ็ชรชน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ โทร. ๐๙๓๓๒๙๒๗๕๓

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ เนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศร้อนชื้น ทำให้แมลงสามารถเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดี และมีแหล่งพืชอาหารที่หลากหลายกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศไทย แมลงเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ผีเสื้อพันธุ์ ผีเสื้อโพร่ง ชันโรง และจิ้งหรีด การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจปัจจุบันเป็นอาชีพที่เกษตรกรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากแมลงเศรษฐกิจได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผลิตภัณฑ์จากจิ้งหรีดเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกใหม่ ผลิตภัณฑ์จากจิ้งหรีดนับเป็นสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจและสนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า ซึ่งให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบกับประเทศไทยมีนโยบายที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าแมลงเศรษฐกิจซึ่งเป็นสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพที่มีโอกาสทางการตลาด ดังนั้น สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ เพื่อส่งเสริมการดำเนินการพัฒนางานด้านวิชาการ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการบริโภค และการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพด้านแมลงเศรษฐกิจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและสามารถแข่งขันได้

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดเครือข่าย สำหรับเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดเป้าหมาย

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีด กลุ่มจิ้งหรีดทองหนองบัวขุม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๐ คน

๔. กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

๔.๑ จัดเวทีวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพการผลิต ประเด็นปัญหา และความต้องการของเกษตรกรในการพัฒนาความรู้ เพื่อกำหนดเป็นประเด็นในการถ่ายทอดความรู้

๔.๒ ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ)

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร ตามประเด็นที่ได้จากการจัดเวทีวิเคราะห์ความต้องการของเกษตรกร จำนวน ๑ วัน

๔.๓ ศึกษาดูงานตามประเด็นการจัดเวที

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดศึกษาดูงานด้านแมลงเศรษฐกิจให้กับเกษตรกร ตามสรุปประเด็นที่ได้จากการจัดเวทีวิเคราะห์ความต้องการของเกษตรกร จำนวน ๑ วัน

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. จัดเวทีวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนา แมลงเศรษฐกิจ			↔									
๒. ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านแมลงเศรษฐกิจ			↔									
๓. ศึกษาดูงานตามประเด็นการจัดเวที			↔									
๔. ติดตามและประเมินสถานการณ์การผลิต การตลาดแมลงเศรษฐกิจ		←									→	

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output)

เกษตรกรได้รับความรู้และเพิ่มทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จำนวน ๒๐ คน

ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรนำองค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจไปปฏิบัติได้

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และเพิ่มทักษะในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จำนวน ๒๐ คน

เชิงคุณภาพ

เกษตรกรสามารถสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มทักษะการผลิตแมลงเศรษฐกิจ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากเครือข่ายไปปฏิบัติได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแมลงเศรษฐกิจสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ สามารถเข้าถึงแหล่งรับซื้อผลผลิตและเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่จะนำมาปรับปรุงการผลิตได้ สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ นางสาวพรสวรรค์ นิลสนธิ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มอารักขาพืช โทร. ๐๙ ๔๔๙๒ ๖๒๔๑

โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ประสบปัญหาหมอกควันปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่งทั้งในพื้นที่ป่า และพื้นที่การเกษตร ซึ่งการเผาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรกรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร
- ๒.๒ เพื่อถ่ายทอดความรู้การจัดการเศษวัสดุการเกษตรอย่างถูกต้อง

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) รวมจำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย

๑. ศพก.อำเภอเมืองบุรีรัมย์
๒. ศพก.อำเภอหนองกี่
๓. ศพก.อำเภอคูเมือง
๔. ศพก.อำเภอพุทไธสง
๕. ศพก.อำเภอนาโพธิ์
๖. ศพก.อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ การสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา

๔.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ส่งเสริมให้มีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผาทำลาย ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากเดิม มุ่งสู่การทำการเกษตรปลอดการเผาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถเป็นวิทยากรด้านการทำการเกษตรปลอดการเผา เป้าหมายเกษตรกร ๓๖๐ ราย ดังนี้

- ๑) กลุ่มนำร่องกลุ่มใหม่ (ปี ๒๕๖๕) จำนวน ๑ กลุ่ม ๖๐ ราย
- ๒) กลุ่มนำร่องกลุ่มเดิม (ปี ๒๕๖๓ และปี๒๕๖๔) จำนวน ๕ กลุ่มๆ ละ ๖๐ ราย

๔.๑.๒ นำร่องสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา (เฉพาะพื้นที่นำร่องกลุ่มใหม่ ปี ๒๕๖๕)

๔.๑.๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา (จัดเวทีชุมชน)

๔.๑.๔ ติดตาม นิเทศ ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปรายงาน

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
๑.สร้างเครือข่ายเกษตรกร ปลอดการเผา												
๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร												
- พื้นที่นำร่อง ๖ กลุ่ม			↔									
๑.๒ นำร่องสาธิตเทคโนโลยี การจัดการเศษวัสดุการเกษตร ทดแทนการเผา (เฉพาะพื้นที่ นำร่องกลุ่มใหม่ปี ๒๕๖๕)				↔								
๑.๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม & สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอด การเผา (จัดเวทีชุมชน)							↔					
๑.๔ ติดตาม นิเทศ ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปรายงาน		←								→		

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

- ๑) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๓๖๐ ราย
- ๒) มีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา ๖ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๓๖๐ ราย มีความรู้ ความเข้าใจ การจัดการเศษ
วัสดุการเกษตรอย่างถูกต้อง

๖.๓ ตัวชี้วัด

(๑) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้การจัดการเศษวัสดุการเกษตรอย่างถูกต้อง ไม่น้อยกว่า
๓๖๐ ราย

(๒) มีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา จำนวน ๖ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

นายวิทยา ละครจันทร์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ โทร. ๐๙๘ ๖๔๑๙๕๕๔๔
กลุ่มอารักขาพืช

โครงการอาสาสมัครเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสถานการณ์ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๗.๓ ล้านครัวเรือนทั่วประเทศ ต้องเผชิญปัญหาและได้รับความเดือดร้อนต่างๆ ทั้งด้านการผลิต รายได้ และคุณภาพชีวิต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนภัยธรรมชาติ ได้ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเกษตรกรเป็นอย่างมาก ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นที่แต่ละหมู่บ้านการเกษตรจะต้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง มีแผนการพัฒนาการเกษตรเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรที่ดีและเหมาะสม ตลอดจนการเฝ้าระวังและแจ้งเหตุภัยธรรมชาติเหตุการณ์ฉุกเฉินทางการเกษตรต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในการที่จะได้ดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ ได้อย่างทันต่อเหตุการณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการให้บริการแก่เกษตรกรในระดับพื้นที่ของหมู่บ้านมาโดยตลอด และมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๖ หน่วยงาน ที่ดำเนินงานด้านอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) ในแต่ละสาขาที่หน่วยงานนั้น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง โดยอยู่ภายใต้ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓ และในส่วนของการดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตร ดำเนินการคัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และแต่งตั้งคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อกำหนดนโยบาย/แนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตรในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องมีการ จัดประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรให้มีความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ พร้อมทั้งส่งเสริมเครือข่ายอาสาสมัครเกษตร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานภายใต้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจและเชิดชูเกียรติอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในรูปแบบต่าง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร และสนับสนุนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๒ เพื่อให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร และเป็นเครือข่ายการทำงานในพื้นที่

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงานให้แก่อาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

๓. เป้าหมาย

อาสาสมัครเกษตร (อกษ.) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

๔. สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรอำเภอ

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๖. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๖.๑ ขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตร

ประชุมคณะกรรมการ

๑) ประชุมคณะกรรมการบริหารงานอาสาสมัครเกษตรจังหวัด (จังหวัดดำเนินการเดือน

พฤษภาคม ๒๕๖๕)

๒) ประชุมคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรจังหวัด (อกษจ.) (จังหวัดดำเนินการ เดือนมกราคม ๒๕๖๕)

๖.๒ กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน

๖.๒.๑ จัดทำเวทีพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อำเภอดำเนินการเดือนธันวาคม ๒๕๖๔)

คัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) อำเภอละ ๑๐ ราย ที่ผ่านการประเมินคุณสมบัติการเป็น Smart Farmer เข้าร่วมเวทีพัฒนาศักยภาพ เพื่อวิเคราะห์ตนเองและวางแผนการขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตร วางแผนการประเมินผลงานของ อกม. อบรมเพิ่มองค์ความรู้ เสริมสร้างความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตร ตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตร การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร การติดตามสถานการณ์การสำรวจแปลงพยากรณ์ การปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชน ให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ และสร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารให้ชัดเจนตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงาน

๖.๒.๒ จัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อำเภอดำเนินการเดือนมกราคม ๒๕๖๕)

คัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) อำเภอละ ๑๐ ราย โดยการคัดเลือก อกม. ที่ผ่านเวทีพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จากข้อ ๖.๒.๑ อำเภอละ ๔ ราย ไปถ่ายทอดความรู้การจัดทำแผนการผลิต รายบุคคล IFPP ให้แก่ อกม. ๖ ราย จัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่และภารกิจของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ในการสนับสนุนงานด้านการเกษตร พร้อมทั้งวางแผนการปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่ ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตร การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร การติดตามสถานการณ์การสำรวจแปลงพยากรณ์ การใช้เครื่องมือสื่อสารสมาร์ตโฟน และสร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารให้ชัดเจนระดับหมู่บ้าน ในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในพื้นที่

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

๑) อาสาสมัครเกษตร จำนวน ๓๖๘ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้และให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จำนวน ๒๓ ราย ได้ร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการพัฒนาสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการโครงสร้างการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร และเกิดการเชื่อมโยงงานอาสาสมัครเกษตร

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑) มีนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้และมีองค์ความรู้ที่จำเป็นในการให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรได้รวดเร็วและทั่วถึง

๓) เกิดเครือข่ายการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

๗.๓ ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ ร้อยละ ๗๕ ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ได้รับการพัฒนาทักษะตามบทบาทหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เชิงคุณภาพ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และให้บริการช่วยเหลือแก่เกษตรกรได้

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน และเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ ในการพัฒนางานด้านการเกษตรในพื้นที่ พร้อมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายการปฏิบัติงาน ประสานความช่วยเหลือ เพื่อให้เกษตรกรได้รับการบริการที่รวดเร็วและทั่วถึง

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๙.๑ นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๙.๒ ผู้รับผิดชอบงานอาสาสมัครเกษตรระดับจังหวัด

นางธิดารัตน์ สำเร็จรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๖ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖๖๕๗๘๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ develop_br@hotmail.com

โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย กิจกรรมส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย

๑. หลักการและเหตุผล

ภาคเกษตรมีความสำคัญอย่างมากต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เนื่องจากจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด ๓๗.๖๓ ล้านคน ประกอบด้วยผู้ทำงานในภาคบริการและการค้า ๑๘.๐๘ ล้านคน ภาคเกษตรกรรม ๑๐.๕๒ ล้านคน และภาคการผลิต ๙.๐๓ ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๖๓) และทำให้ GDP ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๓ มีมูลค่า ๑,๓๕๑,๐๔๒ ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้น ๑.๖๒ % ปัจจุบันมีครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมดจำนวน ๖,๔๘๒,๖๕๐ ครัวเรือน หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๔ รองลงมา ๔๑ - ๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๓ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๓) และประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๓๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

ดังนั้นเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่สังคมเกษตรสูงวัย กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย และเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรสูงวัยในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเอง ได้ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา เพื่อสร้างสังคมคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาด้านเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย

๒.๒ เพิ่มขีดความสามารถของเกษตรสูงวัยในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรสูงวัย (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) บ้านไผ่ทุ่ง หมู่ที่ ๘ ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๐ ราย

๔. สถานที่ดำเนินการ

ศาลากลางหมู่บ้านไผ่ทุ่ง หมู่ที่ ๘ ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๖. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านด่าน ดำเนินการดังนี้

๖.๑ ส่งเสริมเคหกิจเกษตรเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในครัวเรือนเกษตรสูงวัย

๖.๑.๑ จัดเวทีที่ ๑ สร้างการรับรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย และถ่ายทอดความรู้ด้านเคหกิจเกษตรเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในครัวเรือนเกษตรสูงวัย จำนวน ๑๐ ราย ดำเนินการเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔

องค์ความรู้ที่จำเป็น

- ๑) การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย
- ๒) การประเมินสถานการณ์ผู้สูงอายุในชุมชน

๓) การส่งเสริมเคหกิจเกษตร

๔) การจัดกระบวนการเรียนรู้

๖.๑.๒ จัดเวทีที่ ๒ ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์ศักยภาพตนเองเพื่อจัดทำแผน และส่งเสริมการจัดการบ้านเกษตรสมบูรณ์ในครัวเรือนเกษตรสูงวัยแบบมีส่วนร่วม จำนวน ๑๐ ราย ดำเนินการ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔

องค์ความรู้ที่จำเป็น

- ๑) ทักษะการเป็นวิทยากรกระบวนการ
- ๒) ทักษะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
- ๓) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม
- ๔) การจัดการบ้านเกษตรสมบูรณ์

๖.๒ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรสูงวัย

๖.๒.๑ จัดเวทีที่ ๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม การจัดตั้งกองทุน และการจัดทำแผนเพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรสูงวัยแบบมีส่วนร่วม จำนวน ๑๐ ราย ดำเนินการเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

องค์ความรู้ที่จำเป็น

- ๑) การส่งเสริมการรวมกลุ่ม
- ๒) การจัดตั้งกองทุนเพื่อการผลิต
- ๓) การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
- ๔) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

๖.๒.๒ จัดเวทีที่ ๒ พัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตร เพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรสูงวัย จำนวน ๑๐ ราย ดำเนินการเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

องค์ความรู้ที่จำเป็น

๑) ทักษะการเป็นวิทยากรกระบวนการ
๒) ทักษะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
๓) ความรู้ด้านเคหกิจเกษตร เช่น การสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และการจัดการสุขภาวะที่ดีในการประกอบอาชีพทางการเกษตรสำหรับเกษตรกรสูงวัย เป็นต้น

๖.๒.๓ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพในกลุ่มเกษตรสูงวัย สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในกลุ่มเกษตรสูงวัย ตามแผนที่ได้จาก กระบวนการเรียนรู้เวทีที่ ๑ ตามข้อ ๖.๑.๑ ดำเนินการเดือนเมษายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

๗.๑.๑ เกษตรกรสูงวัย จำนวน ๑๐ ราย ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย

๗.๑.๒ เกษตรกรสูงวัย จำนวน ๑ กลุ่ม มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพ และก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่อง

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

ครัวเรือนเกษตรสูงวัยมีอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา เพื่อสร้างสังคมคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ เกษตรกรสูงวัยจำนวน ๑๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านเคหกิจเกษตร เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย

เชิงคุณภาพ ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรสูงวัยที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ครัวเรือนเกษตรสูงวัยนำความรู้ด้านเคหกิจเกษตรไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ ทำให้มีรายได้ที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ตลอดจน เพิ่มขีดความสามารถของชุมชน ท้องถิ่นในการพัฒนา เพื่อสร้างสังคมคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๙.๑ นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๙.๒ ผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมเคหกิจเกษตรระดับจังหวัด

นางธิดารัตน์ สำเร็จรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๖ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖๖๕๗๘๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ develop_br@hotmail.com

โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร กิจกรรม เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

กิจกรรมย่อย พัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีแนวทางการพัฒนา ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group และ Smart Enterprise และเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียม ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพด้านสหวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุน ให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

พัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน และและสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้ องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างยั่งยืนและเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง

๓. เป้าหมาย

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองตาไก่น้อย หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองกง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน ๑๕ ราย

๔. สถานที่ดำเนินการ

ณ ที่ทำการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองตาไก่น้อย หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองกง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๖. แนวทางการดำเนินงานโครงการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอนางรอง ดำเนินการดังนี้

๖.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์ตนเอง/พื้นที่ และจัดทำแผนการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน จำนวน ๑๕ ราย ๑ วัน
ดำเนินการเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๖.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๒ เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน จำนวน ๑๕ ราย ๑ วัน ดำเนินการเดือนมกราคม ๒๕๖๕

๖.๓ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน ดำเนินการเดือนเมษายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบในการจัดการเรียนรู้รวมถึงเป็นศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน และศูนย์เป็นกลางของการสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความเข้มแข็ง โดยมีแผนและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยสมาชิกของกลุ่ม องค์กรเกษตรกร มีส่วนร่วม มีความร่วมมือ และร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแนวทางในการพัฒนา การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรมบนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๙.๑ นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๙.๒ ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด

นางจิตราธน์ สำเร็จรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๖ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖๖๕๗๘๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ develop_br@hotmail.com

โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร
กิจกรรม เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
กิจกรรมย่อย พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Smart Group

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีแนวทางการพัฒนา ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group และ Smart Enterprise และเสริมสร้าง ความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียม ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพด้านสหวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุน ให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรกรต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

ส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด รวมทั้งการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจของครัวเรือนและชุมชน อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

๓. เป้าหมาย

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านไพบูลย์ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านไทร อำเภอบางบาล จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๐ ราย

๔. สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านไพบูลย์ หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านไทร อำเภอบางบาล จังหวัดบุรีรัมย์

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๖. แนวทางการดำเนินงานโครงการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอบางบาลดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑ เพื่อประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์ตนเอง/พื้นที่ จัดทำแผนการพัฒนากลุ่มสู่ Smart Group จำนวน ๑ วัน ดำเนินการเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๖.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้ ครั้งที่ ๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มสู่ Smart Group จำนวน ๑ วัน ดำเนินการเดือนมกราคม ๒๕๖๕

๖.๓ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Smart Group (ข้อสรุปจากกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ครั้งที่ ๑) ดำเนินการเดือนเมษายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบในการจัดการเรียนรู้รวมถึงเป็นศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน และศูนย์เป็นกลางของการสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความเข้มแข็ง โดยมีแผนและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยสมาชิกของกลุ่ม องค์กรเกษตรกร มีส่วนร่วม มีความร่วมมือ และร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแนวทางในการพัฒนา การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรมบนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร เกิดเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งตามเกณฑ์ การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๙.๑ นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๙.๒ ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด

นางจิราภรณ์ สำเร็จรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๖ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖๖๕๗๘๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ develop_br@hotmail.com

โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร
กิจกรรม เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
กิจกรรมย่อย พัฒนาศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีแนวทางการพัฒนา ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group และ Smart Enterprise และเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม

การให้เข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และได้รับส่วน ดังนั้น การดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตร แบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียม ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพ ด้านสหวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุน ให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

ส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด รวมทั้งการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจของครัวเรือนและชุมชน อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

๓. เป้าหมาย

๓.๑ กิจกรรมประชุมการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับอำเภอ เป้าหมายคือคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ ๒๓ อำเภอ ละ ๕ ราย รวม ๑๑๕ ราย

๓.๒ กิจกรรมจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับจังหวัด เป้าหมายคือคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด จำนวน ๒๓ ราย

๔. สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์และสำนักงานเกษตรอำเภอ

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

๖. แนวทางการดำเนินงานโครงการ

๖.๑ ประชุมการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับอำเภอ (อำเภอดำเนินการเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

เป้าหมาย ผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ อำเภอละ ๕ ราย

ขั้นเตรียมการ สำนักงานเกษตรอำเภอ ประชาสัมพันธ์รายละเอียดและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้กลุ่มเป้าหมาย ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอชุดใหม่เพื่อดำรงตำแหน่งแทนคณะกรรมการฯ ชุดเก่าที่ครบวาระในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. จัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและเคหกิจเกษตร และบทบาทของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้เชื่อมโยงกับกิจกรรมสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน

๓. ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอให้สำนักงานเกษตรจังหวัดภายในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๔. สรุปผลและจัดทำแบบรายงานเวที กทบ. ระดับอำเภอ ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัดภายในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๒) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด (จังหวัดดำเนินการเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) ดังนี้

๑. วางแผนจัดกิจกรรมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เพื่อให้แม่บ้านเกษตรกรเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และทักษะในด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดการและวิทยาการหลังการ เก็บเกี่ยว (Postharvest management) การคัดคุณภาพ (Grading) และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) การเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตร การเกษตรผสมผสานที่เน้นการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร การพัฒนาภาวะผู้นำเกษตรกร การจัดการด้านการตลาด เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ได้

๒. ดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด ตามแผนที่กำหนดไว้

๓. จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัดชุดใหม่เพื่อดำรงตำแหน่งแทนคณะกรรมการฯ ชุดเก่าที่ครบวาระในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

มีคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ ๒๓ อำเภอ และระดับจังหวัดชุดใหม่

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความเข้มแข็ง โดยมีแผนและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยสมาชิกของกลุ่ม องค์กรเกษตรกร มีส่วนร่วม มีความร่วมมือ และร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ เกิดเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ ๒๓ เครือข่าย และระดับจังหวัด

๑ เครือข่าย เพื่อเป็นแกนนำในการประสานงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านบทบาทสตรีในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนา กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในการทำงานส่งเสริมการเกษตรเคหกิจเกษตร

เชิงคุณภาพ มีแผนการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในการทำงานส่งเสริมการเกษตรเคหกิจเกษตร และการขยายผลการดำเนินกิจกรรมสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแนวทางในการพัฒนา การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรมบนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร เกิดเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งตามเกณฑ์ การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๙.๑ นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๙.๒ ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด

นางธิดารัตน์ สำเร็จรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๖ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖๖๕๗๘๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ develop_br@hotmail.com

โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร กิจกรรม การส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีแนวทางการพัฒนา ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group และ Smart Enterprise และเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียม ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพ ด้านสหวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุน ให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรกรต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด รวมทั้งการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจของครัวเรือนและชุมชน อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้าง และใช้ประโยชน์จากแหล่งอาหาร เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน

๓. เป้าหมาย

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์
จำนวน ๑๕ ราย

๔. สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕

๖. แนวทางการดำเนินงานโครงการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอนาโพธิ์ ดำเนินการดังนี้

๑) จัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ สร้างการรับรู้ วิเคราะห์ศักยภาพตนเอง/พื้นที่ และจัดทำแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน จำนวน ๑ วัน ดำเนินการเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๒ พัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน ดำเนินการเดือนมกราคม ๒๕๖๕

๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อสร้างแหล่งอาหารระดับชุมชน ดำเนินการเดือนเมษายน ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสามารถสร้างและใช้ประโยชน์จากแหล่งอาหาร เกิดความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความเข้มแข็ง โดยมีแผนและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยสมาชิกของกลุ่ม องค์กรเกษตรกร มีส่วนร่วม มีความร่วมมือ และร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแนวทางในการพัฒนา การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรมบนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๙.๑ นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๙.๒ ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด

นางธิดารัตน์ สำเร็จรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๖ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖๖๕๗๘๒๖๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ develop_br@hotmail.com

โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำกระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วมการเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหาและการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม เพื่อการกระจายรายได้ พัฒนาช่องทางการตลาดและเครือข่าย เกิดการจัดการกลไกการตลาดครบวงจร เกิดการกระจายรายได้ให้กับเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและการบริหารจัดการกลไกต่าง ๆ ยกระดับเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

กลุ่มยุวเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการเรียนรู้รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน และสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากลุ่มมีความเข้มแข็ง และมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มและเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งพาตนเองได้

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอโนนดินแดงและอำเภอละหานทราย อำเภอละ ๑๕ ราย จำนวนทั้งสิ้น ๓๐ ราย

๔. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร

เสริมสร้างและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

การพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)

๑) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)

จำนวน ๒ กลุ่มๆ ละ ๑๕ ราย รวม ๓๐ ราย

(๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดคัดเลือกกลุ่มยุวเกษตรกรที่มีความสนใจ มีศักยภาพ และพร้อมที่จะพัฒนาเป็นกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ เข้าร่วมกิจกรรมตามจำนวนเป้าหมาย พร้อมกำหนดแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ และแจ้งแผนปฏิบัติงานให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

(๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการของกลุ่มยุวเกษตรกรและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่มๆ ละ ๑๕ ราย เน้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หลักสูตรครอบคลุมด้านการพัฒนากระบวนการกลุ่ม ๕ ด้าน ได้แก่

- การบริหารจัดการกลุ่ม
- การบริหารทุนและทรัพยากร
- การพัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิก
- กระบวนการพัฒนาสินค้าและบริการ
- สาธารณประโยชน์/การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) จัดเก็บข้อมูลกลุ่มยุทธศาสตร์ที่เข้าร่วมกิจกรรมตาม แบบจัดเก็บข้อมูลกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก)

(๔) บันทึกแผน - ผลการปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project)

(๕) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ติดตาม กำกับ และดูแลการดำเนินกิจกรรมฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ สามารถปรับปรุงแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

๒) สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนากลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ จำนวน ๒ กลุ่ม

(๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดคัดเลือกกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ จากเป้าหมายของกิจกรรมข้อ ๑) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ (Smart Group Model) จำนวน ๒ กลุ่ม เพื่อสนับสนุนวัสดุหรือปัจจัยการผลิตเพื่อการพัฒนาทักษะการเกษตรและการดำรงชีพ ขยายผลไปสู่ครอบครัวและชุมชน

(๒) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับกลุ่มยุทธศาสตร์เป้าหมายจัดทำแผน การดำเนินกิจกรรมที่จะฝึกปฏิบัติ

(๓) ดำเนินการจัดซื้อวัสดุหรือปัจจัยการผลิตในการฝึกและพัฒนาทักษะให้แก่กลุ่มยุทธศาสตร์เป้าหมาย ตามแผนพัฒนาและความต้องการของกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ

(๔) ประเมินศักยภาพกลุ่มตามแบบประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก)

(๕) บันทึกแผน - ผลการปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project)

(๖) สำนักงานเกษตรจังหวัด สรุปและรายงานผลการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ (Smart Group Model) (กิจกรรมข้อ ๑) และข้อ ๒)) ตามแบบฟอร์มรายงานที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕

(๗) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ติดตาม กำกับ และดูแลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนปฏิบัติงาน

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธกร												
เสริมสร้างและพัฒนากลุ่มยุทธกรให้มีความเข้มแข็ง												
การพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธกรต้นแบบ (Smart Group Model)												
๑) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธกรต้นแบบ (Smart Group Model)			↔									
๒) สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนากลุ่มยุทธกรต้นแบบ (Smart Group Model)					↔							

๖. ระยะเวลา

พฤศจิกายน ๒๕๖๔ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output) กลุ่มยุทธกร จำนวน ๒ กลุ่ม มีการรวมกลุ่ม มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม ตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรยุทธกรและได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ เพื่อการพัฒนาไปสู่การเป็น Smart Group

ผลลัพธ์ (outcome) กลุ่มยุทธกร มีความเข้มแข็ง โดยมีแผนและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยสมาชิกของกลุ่ม องค์กรยุทธกร มีส่วนร่วม ความร่วมมือพึ่งพาตนเองได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ สมาชิกกลุ่มยุทธกร ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่ม

เชิงคุณภาพ กลุ่มยุทธกร มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการกลุ่ม และพัฒนาทักษะด้านการเกษตร

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มยุทธกรจำนวน ๒ กลุ่ม สามารถนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม พัฒนาศักยภาพของกลุ่มยุทธกรทำให้เกิดความเข้มแข็งมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๑. นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
๒. นางสาวชนากานต์ ลำเหลื่อตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมและพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา การนำกระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วมการเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และ เทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า เกิดการกระจายรายได้ให้กับเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและการบริหารจัดการกลไกต่าง ๆ ยกระดับเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริมให้กลุ่มมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ช่วยเหลือกัน มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มและองค์กรเกษตรกรมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด

๒.๓ พัฒนากลุ่มที่มีศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการเรียนรู้รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย

๓.๑.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๒ กลุ่มๆ ละ ๑๕ ราย จำนวน ๓๐ ราย ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอแคนดงและอำเภอกูเมือง

๓.๑.๒ ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๒ กลุ่มๆ ละ ๑๕ ราย จำนวน ๓๐ ราย ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอแคนดงและอำเภอกูเมือง

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ สำนักงานเกษตรอำเภอแคนดงและสำนักงานเกษตรอำเภอกูเมือง

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๔.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ดังนี้

๑) คัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๑ กลุ่ม ที่มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) อยู่ในระดับกลุ่มปานกลางขึ้นไป เพื่อเข้ากระบวนการพัฒนาสู่การเป็นกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ

๒) คัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๑ กลุ่ม โดยพิจารณาคัดเลือกจากกลุ่มที่มีการจัดตั้งใหม่ หรือกลุ่มที่มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) อยู่ในระดับปรับปรุง ที่มีความต้องการเข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง เพื่อพัฒนาศักยภาพตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ

เมื่อคัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ได้แล้ว ให้สมาชิกกลุ่มฯ ที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการทุกคน ดำเนินการประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ตามเกณฑ์ประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากนั้นให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการ

ประเมินตนเองก่อนการเรียนรู้ของเกษตรกร ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ด้วย

๔.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ ค้นหาความต้องการของกลุ่ม พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กลุ่มละ ๑๕ ราย)

สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้แก่สมาชิกของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๕ ราย โดยมีการประเมินศักยภาพกลุ่มตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) ก่อนเข้าร่วมโครงการ (ครั้งที่ ๑) และมุ่งเน้นให้เกษตรกรหรือกลุ่มเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีเนื้อหา/หลักสูตร เกี่ยวกับการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) รวมถึงเชื่อมโยงแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) สู่การจัดทำแผนการดำเนินการกลุ่ม และจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้นและเพิ่มมูลค่าสินค้าหรือบริการ

- อำเภอรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรม ตามแบบ กสอ.๑ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕

๔.๓ ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กลุ่มละ ๑๕ ราย)

สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้มีความสอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น และเพิ่มมูลค่าสินค้าหรือบริการของกลุ่ม ดังนี้

๑. การพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ เพื่อเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการเกษตร หรือเพิ่มศักยภาพการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (กลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ ๔.๑ ข้อย่อย ๑) โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หลักสูตร เช่น การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ทักษะการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร เพื่อการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น การบริหารจัดการด้านการผลิตหรือบริการ การจัดทำบัญชี การจัดทำแผนธุรกิจกลุ่ม การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้า/บริการ การวิเคราะห์ธุรกิจแบบ SWOT ปัจจัยความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการ และการตลาด เป็นต้น

๒. การพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง (กลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ ๔.๑ ข้อย่อย ๒) โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หลักสูตร เช่น การบริหารจัดการกลุ่มที่ดี การนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ การพัฒนาสินค้า/บริการ ทักษะการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรอย่างง่ายเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น การบริหารจัดการด้านการผลิตหรือบริการ การยกระดับคุณภาพสินค้าสู่มาตรฐาน การจัดทำบัญชี การจัดทำแผนธุรกิจกลุ่ม และการตลาด เป็นต้น

- อำเภอรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมข้อ ๔.๓ ตามแบบ กสอ.๒ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕

๔.๔ สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตร

กลุ่มต้นแบบ

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอสนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ (กลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ ๔.๑ ข้อย่อย ๑) จำนวน ๑ กลุ่ม ที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม ข้อ ๔.๒ และข้อ ๔.๓ แล้ว

๒) สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเป้าหมาย จัดทำแผนการจัดซื้อ และรายการจัดซื้อปัจจัยที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ ที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ข้อ ๔.๒ หรือข้อ ๔.๓ ภายในวงเงินงบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

๓) สำนักงานเกษตรอำเภอจัดซื้อปัจจัยเพื่อการพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ภายในงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน

๔) สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ

กลุ่มใหม่/กลุ่มพัฒนาให้เข้มแข็ง

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอ สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนา กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ ๔.๑ ข้อย่อย ๒) จำนวน ๑ กลุ่ม ที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม ข้อ ๔.๒ และข้อ ๔.๓ แล้ว

๒) สำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเป้าหมาย จัดทำแผนการจัดซื้อปัจจัย และรายการจัดซื้อปัจจัยที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนา กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ ข้อ ๔.๒ หรือข้อ ๔.๓ ภายในวงเงินงบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท

๓) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดซื้อปัจจัยเพื่อการพัฒนา กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ภายใต้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน

๔) สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ

๔.๕ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ระดับจังหวัด

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒ กลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินศักยภาพกลุ่มหลังเข้าร่วมโครงการตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) (ครั้งที่ ๒)

- อำเภอรายงานผลการประเมินหลังการพัฒนาตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) (ประเมินครั้งที่ ๒) ตาม แบบ กสอ.๓ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
ส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง												
๑.จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ ค้นหาความต้องการของกลุ่ม พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร			↔									
๒.ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร					↔							
๓.สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนา กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร								↔				

๖. ระยะเวลา พฤศจิกายน ๒๕๖๔ – พฤษภาคม ๒๕๖๕

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๒ กลุ่ม มีการรวมกลุ่มโดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ช่วยเหลือกัน มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มตามเกณฑ์ เพื่อพัฒนาเป็น Smart Group

ผลลัพธ์ (outcome) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรมีความเข้มแข็ง โดยมีแผนและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจให้มั่นคง

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ สมาชิกกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด

เชิงคุณภาพ ร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแนวทางในการพัฒนา การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการนำองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็ง

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๑. นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๒. นางสาวชนากานต์ ลำเหลื่อ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ ๐๘ ๙๒๘๑ ๓๑๒๗

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป กิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรแปรรูป

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ มุ่งเน้นให้วิสาหกิจชุมชนสามารถนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับกิจการวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่ส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนและสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณภาพมาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการธุรกิจ และการแข่งขันทางการตลาด เพื่อให้กิจการวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเป็นการสร้างรายได้ และเป็นการสร้างเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ซึ่งผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนที่ดีต้องเป็น Smart Product ซึ่งมีคุณภาพมาตรฐานที่ปลอดภัย ต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค และมีศักยภาพในการแข่งขันทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงจำเป็นต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์เป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภค มีการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของตลาด รวมถึงต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมด้านการตลาดเพื่อพัฒนาสู่การแข่งขัน เป็นต้น ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการเกษตร และสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้กับวิสาหกิจชุมชนและประเทศไทย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ พัฒนาความรู้และทักษะด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูปให้กับวิสาหกิจชุมชน

๒.๒ พัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูปให้กับวิสาหกิจชุมชน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒ แห่ง ในจังหวัดบุรีรัมย์

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ จังหวัดคัดเลือกวิสาหกิจชุมชนเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ แห่ง โดยมีการประเมินและวิเคราะห์ศักยภาพการต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และการตลาด พร้อมทั้งจัดทำแผนความต้องการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนร่วมกันระหว่างจังหวัดและวิสาหกิจชุมชนและจัดส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร

๔.๒ อบรมพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และการตลาดให้กับวิสาหกิจชุมชน (๒๐ ราย)

๔.๒.๑ จังหวัดจัดอบรมเนื้อหาวิชาการที่สอดคล้องกับแผนความต้องการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ วิสาหกิจชุมชน ๆ ละ ๑๐ ราย จำนวน ๑ วัน

๔.๒.๒ จังหวัดสรุปผลการดำเนินงาน และรายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตรตามกำหนด

๔.๓ พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป (๒ แห่ง)

๔.๓.๑ กรมฯพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามแผนความต้องการการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ ให้จังหวัด ภายใต้กรอบงบประมาณ

๔.๓.๒ จังหวัดดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปให้กับวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามแผนความต้องการการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนเช่น การซ่อมแซมสถานที่ผลิต การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ การพัฒนากระบวนการผลิต การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการผลิตหรือผลิตภัณฑ์ การออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์/ฉลากสินค้าต้นแบบเพื่อทดสอบทางการตลาด เป็นต้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายของทางราชการ

๔.๓.๓ จังหวัดสรุปผลการดำเนินงาน และรายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตรตามกำหนด

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๑. อบรมพัฒนาทักษะวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และการตลาด ให้กับวิสาหกิจชุมชน					↔							
๒. พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป เช่น สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ/พัฒนากระบวนการผลิต/พัฒนามาตรฐานการผลิต หรือผลิตภัณฑ์ การจัดทำบรรจุภัณฑ์/ฉลากสินค้าต้นแบบเพื่อทดสอบทางการตลาด เป็นต้น									↔			

๖. ระยะเวลา มกราคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๕

๗. ตัวชี้วัดโครงการ

เชิงปริมาณ : วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน ๒ แห่ง

เชิงคุณภาพ : วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (เปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ)

๘. ผลลัพธ์ ผลผลิต

ผลผลิต (output)

วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒ แห่ง ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ฉลากสินค้า

ผลลัพธ์ (outcome)

เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปให้กับผลผลิตทางการเกษตรของวิสาหกิจชุมชน ทำให้วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ (เปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูปโดยการพัฒนาระบบการผลิต การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

๙.๒ สินค้าเกษตรแปรรูปวิสาหกิจชุมชนมีความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

๙.๓ วิสาหกิจชุมชนมีรายได้มั่นคงอย่างต่อเนื่องจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป

๑๐. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๑. นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๒. นางสาวชนากานต์ ลำเหลื่อตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ ๐๘ ๙๒๘๑ ๓๑๒๗

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

กิจกรรม พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องและเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer & Young Smart Farmer)

๑. หลักการและเหตุผล

ภาคการเกษตรของประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แต่ปัจจุบันภาคการเกษตรของไทยต้องเผชิญปัญหาและความท้าทายนานัปการ เช่น การขาดความรู้ของเกษตรกร ผลผลิตล้นตลาด ต้นทุนการผลิตสูง การขาดแคลนน้ำสลับกับปัญหาอุทกภัย ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้สารเคมีในภาคเกษตร และการเติบโตของเมือง ปัญหาการแทรกแซงราคาสินค้าเกษตร การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนโครงสร้างประชากรที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และความท้าทายจากภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การกีดกันทางการค้าที่รุนแรงขึ้น การเปิดเสรีการค้าสินค้าเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการตามนโยบายมาอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรที่มีความพร้อมรับกับสถานการณ์ด้านการเกษตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรไทยมีความพร้อม มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพการเกษตร จึงได้กำหนดคำนิยามของเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หมายถึง ผู้ประกอบการเกษตรที่มีการใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันสมัย มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ และถือเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรกรรวมทั้ง ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม เพื่อให้เกิดกลุ่มที่เข้มแข็ง นำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และยังได้ดำเนินงานสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความสามารถด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ และสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด จนเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับ ขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้ชุมชนเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรได้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตร

๒.๒ เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบ ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)

๓.๑.๑ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer จำนวน ๔๐ ราย

๓.๒ พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

๓.๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer

- อบรม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer จำนวน ๒๓๐ ราย

๓.๒.๒ พัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/ Smart Farmer ต้นแบบ

- อบรม พัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/ Smart Farmer ต้นแบบ ระดับจังหวัด จำนวน ๒๐ ราย

๓.๒.๓ พัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม

- อบรม เพิ่มทักษะ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม จำนวน ๑๐ ราย

- สนับสนุนปัจจัยเพื่อพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม จำนวน ๑ กลุ่ม

๔. สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ

๕. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๔ – มีนาคม ๒๕๖๕

๖. แนวทางและแผนการดำเนินงานโครงการ

๖.๑ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)

๖.๑.๑ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอประชาสัมพันธ์รับสมัครเกษตรกรรุ่นใหม่ พร้อมทั้ง คัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๔๐ ราย ตามคุณสมบัติที่กำหนด สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน ๒ เวที เน้นให้ความสำคัญกับเกษตรกรรุ่นใหม่ในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมี Young Smart Farmer รุ่นพี่ เป็นพี่เลี้ยง

๖.๒ พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

๖.๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ อำเภอละ ๑๐ ราย โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของกรมส่งเสริมการเกษตร แต่ยังไม่ผ่านคุณสมบัติเป็น Smart Farmer (SF) กล่าวคือ ยังจัดอยู่ในกลุ่ม Developing Smart Farmer (DSF) หรือเกษตรกรทั่วไปที่ประเมินแล้วมีผลการประเมินอยู่ในกลุ่ม DSF โดยบันทึกผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ครั้งที่ ๑ ในช่อง “ก่อน” ผ่านทางระบบฐานข้อมูล Smart Farmer

จัดเวทีที่ ๑ วิเคราะห์ศักยภาพและจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และ เน้นย้ำ ให้เกษตรกร “นำไปปฏิบัติจริง” ปรับแนวคิดในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและคอยให้คำปรึกษาในระหว่างการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของเกษตรกร

จัดเวทีที่ ๒ อบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพตามแผนการผลิตรายบุคคล และติดตามผลการฝึกปฏิบัติตามแผนฯ รวมทั้งปรับปรุงแผนเพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในระยะยาว โดยมี Smart Farmer ต้นแบบ เป็นพี่เลี้ยง

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบติดตามผลการนำไปปฏิบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามระบบ T&V System ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดยประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ครั้งที่ ๒ จากนั้นบันทึกผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ในช่อง “หลัง” ผ่านทางระบบฐานข้อมูล Smart Farmer และรายงานผลการดำเนินงานโครงการให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๕

๖.๒.๒ พัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/ Smart Farmer ต้นแบบ สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกจากเกษตรกร อำเภอละ ๑ ราย รวม ๒๓ ราย สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดเวทีพัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกร รวมทั้งดำเนินการให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

๖.๒.๓ พัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดคัดเลือกเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer หรือ Young Smart Farmer จำนวน ๑ กลุ่มๆ ละ ๑๐ ราย โดยคัดเลือกจากสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร หรือกลุ่มเกษตรกรรุ่น

ใหม่ ที่ผ่านการประเมินเป็น Young Smart Farmer เพื่อเข้าร่วมการอบรมถ่ายทอดความรู้ และสนับสนุนปัจจัย เพื่อพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม จำนวน ๑ กลุ่ม

๖.๓ พัฒนา Smart Farmer ผู้ประกอบการเกษตรชั้นนำ (Agri-biz idol)

๖.๓.๑ การพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรชั้นนำ

๑) อบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ สำนักงานเกษตร จังหวัด ร่วมกับศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ และเครือข่าย Young Smart Farmer ระดับจังหวัด จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๑๐ ราย

๖.๓.๒ สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรชั้นนำ โดยสนับสนุนให้ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่หรือเครือข่ายศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรพัฒนาผู้ประกอบการ เกษตรชั้นนำเพื่อพัฒนากิจกรรมการเกษตรตามแผนธุรกิจเกษตร และยกระดับเป็นต้นแบบด้านผู้ประกอบการ เกษตรชั้นนำ

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องและเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer & Young Smart Farmer)												
๑. การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่												
๑.๑ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer - อบรมหลักสูตรพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer			↔			↔						
๒. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)												
๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer - อบรม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer			↔			↔						
๒.๒ พัฒนาเพิ่มศักยภาพ Smart Farmer สู่การเป็น Smart Farmer ต้นแบบ - อบรมพัฒนาเพิ่มศักยภาพ Smart Farmer สู่การเป็น Smart Farmer ต้นแบบ และสร้างเครือข่ายระดับ จังหวัด							↔					
๒.๓ พัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม - อบรมเพิ่มทักษะ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม - สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม								↔				
								↔				

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ด.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมพัฒนา Smart Farmer สู่มือประกอบการเกษตรชั้นนำ (Agri-biz idol)												
๑. การพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรชั้นนำ - อบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ - สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรชั้นนำ									↔			

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

- ๑) จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการอบรมพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer
- ๒) จำนวน Young Smart Farmer ที่ได้ขับเคลื่อนและพัฒนาเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่
- ๓) จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการยกระดับเป็น Smart Farmer
- ๔) จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่ม
- ๕) จำนวนกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

- ๑) เกษตรกรสามารถพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้ มีการวางแผนการผลิตที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้า ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการและปลอดภัยต่อผู้บริโภค ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
- ๒) เกษตรกรเป็นผู้นำด้านการเกษตร และมีเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพให้แก่เยาวชน เกษตรกรและบุคคลทั่วไปได้ สามารถสร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- ๑) เกษตรกรรุ่นใหม่ได้รับการอบรมพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer จำนวน ๔๐ ราย
- ๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๓๐ ราย ได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพให้เป็น Smart Farmer และมีแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) พัฒนา Smart Farmer ได้รับการพัฒนาสู่การเป็น Smart Farmer ต้นแบบ จำนวน ๒๓ ราย

เชิงคุณภาพ

- ๑) เกษตรกรนำแผนการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้ มีความสามารถในการวางแผนการผลิตที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่

๒) เกิดเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพให้แก่เยาวชน เกษตรกร และบุคคลทั่วไปได้

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑) เกษตรกรรุ่นใหม่มีศักยภาพและมีขีดความสามารถด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรสูงอายุ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้าภาคเกษตรต่อผลผลิตมวลรวมของประเทศ

๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปื่อง (Smart Farmer) คือผู้ประกอบการที่ใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันสมัย มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

๙.๑ นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์

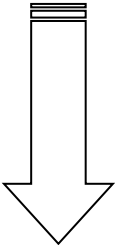
หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

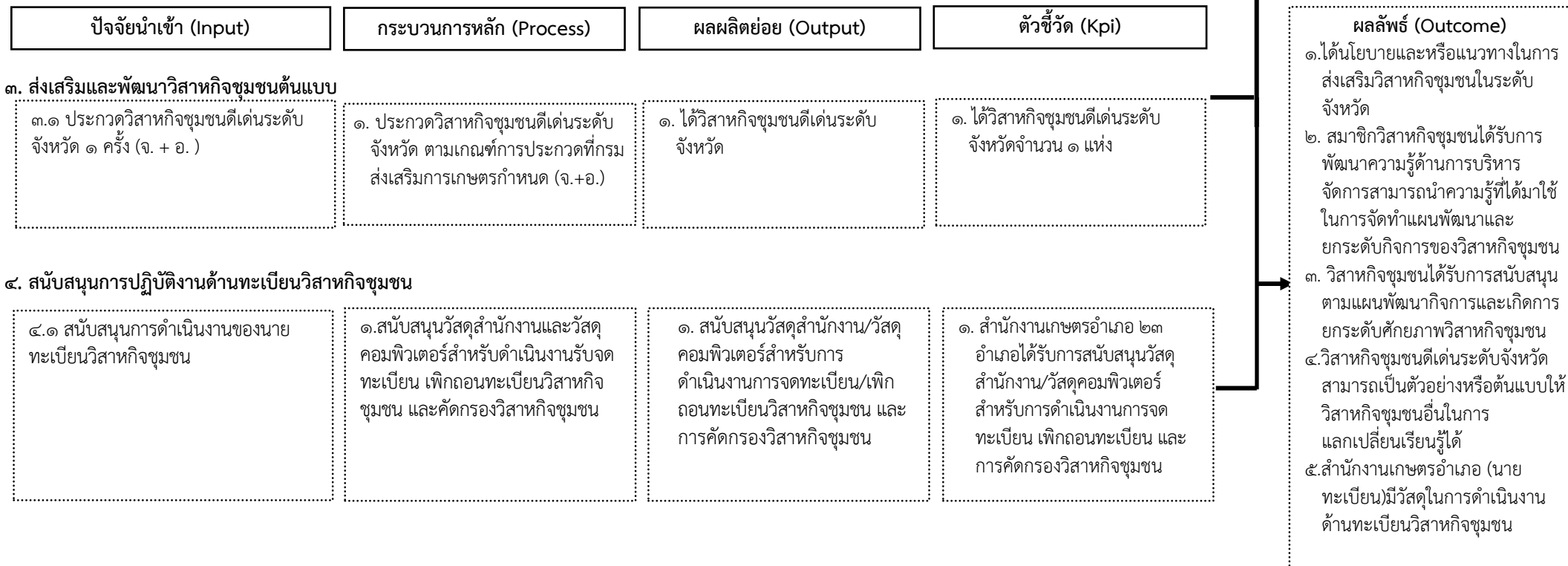
๙.๒ นางสาวพัชรา อะตะนิตย์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐๔๔-๖๑๑๑๑๖ ต่อ ๑๖ โทรสาร ๐๔๔-๖๑๓๙๙๓ โทรศัพท์มือถือ ๐๖๔๐๖๕๔๑๖๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ develop_br@hotmail

แผนผังการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ : กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๑. นายณรงค์ศักดิ์ อินยาพงษ์ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๒๘๒๑๘๖๐

๒. นางสาวพัฒน์นรี ประโลมรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๐-๒๔๑๖๙๖๒

E-mail : develop_br@hotmail.com

